БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ УЗБЕКИСТАН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

43-йил чиқиши № 204 (11.953) | Жума, 1 сентябрь 1961 йил. | Баҳоси 2 тийин

БУТУН СОВЕТ ХАЛҚИ ҚАБИ РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕҲНАТКАШЛАРИ ПАРТИЯ ВА ҲУКУМАТИМИЗНИНГ ВАТАНИМИЗ МУДОФАА ҚУДРАТИНИ ЯНАДА МУСТАҲКАМЛАШ ТЎҒРИСИДАГИ ТАДБИРЛАРИНИ ЯКДИЛЛИК БИЛАН ҚУВВАТЛАМОҚДАЛАР

АГРЕССОРЛАРНИНГ ЎТ БИЛАН ЎЙНАШИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙМАЙМИЗ!

Тошкент тепловоз депосининг ишчилари Совет ҳукуматининг Баёнотини ҳамда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг ҳақиқий ҳарбий хизмат муддатларини ўтаган солдатлар, матрослар, сержантлар ва старшиналарни запасга бўшатишни вақтинча кечиктириш тўғрисидаги қарорини якдиллик билан маъқулламоқдалар. СУРАТДА: коммунистик меҳнат коллективи номини олган кўтарма ремонт цехининг аъзоларидан (чапдан ўнгга): Н. Кулаков, В. Андреев, С. Одилхонов, К. Иванов, А. Михайловский (старший мастер) ва М. Бекмуродов ўртоқлар Совет ҳукуматининг Баёноти тўғрисида ўзаро суҳбатлашмоқдалар.

Ф. Шамсиддинов фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

ТИНЧЛИК УЧУН КУРАШ — БАШАРИЯТ ИШИ

Биз инсонлар ер юзи фарзандларимиз. Ер юзи ноз-неъматлари ҳалол меҳнат қилувчи, эл бахтини ўйловчи инсонларга хосдир. Биз, совет кишилари ҳамма вақт ер юзида мустаҳкам тинчлик барқарор бўлиши учун курашиб келганмиз, бундан буён ҳам қаттиқ туриб курашамиз. Ранг, ирқ, миллат ажратиш бизнинг ахлоқимизга сиғмайди, бизга ётдир! Олижаноб инсоний фазилатларни биз улуғ доҳиймиз Владимир Ильич Лениндан ўрганганмиз.

Бугун 1 сентябрь, қувноқ, бахтли болаларимиз қадрдон мактабларига борадилар. Болаларим тинчини бузиб, мактаблар томига бомба ташлашни кўзлаётган ғарбдаги қутурган империалистларга тик қараб, иғвога йўл қўймаслик учун ўзимни солдат деб ҳисоблайман. Мен партия ва ҳукуматимизнинг давлат мудофаасини мустаҳкамлаш учун ҳақиқий ҳарбий хизмат муддатларини ўтаган солдатлар, матрослар, сержантлар ва старшиналарни запасга бўшатишни вақтинча кечиктириш тўғрисидаги тадбирини қўллаб-қувватлайман. Болаларим бахти — менинг бахтим, болаларим сиҳати — менинг сиҳатимдир.

Мен-ку 60 ёшдаги қари одамман. Лекин бир йигитдан қолишмайдиган куч-қувватим ҳам бор. Мамлакатим, халқим хизматига тайёрман. 43 йил хизмат қилган қаламим юртимнинг ташқи душманларини ва гўзал ҳаётимизга, халқимнинг асл фарзандларига туҳмат қилаётган баъзи ички ғаразгўйларни фош этади. — уларни қалбимдан лаънатлайман!

Улуғ халқим, жонажон Коммунистик партиямиз омон бўлсин, Ватаним гуркираб яшнасин!

Ғафур ҒУЛОМ

Оҳангаронда ихтисослаштирилган темир-бетон буюмлари заводи қурилмоқда. Бу завод ишга тушгач, йилига 70 минг кубометр темир-бетон блоклари ишлаб чиқаради. Қурувчилар партия XXII съезди шарафига мусобақани авж олдириб, заводни шу йил охирида фойдаланишга топшириш мажбуриятини олдилар. Бу ерда барча ишлар ишлаб чиқариш графикларида белгиланган вақтдан илгари бажариляпти. СУРАТДА: заводнинг асосий корпуси монтаж қилинмоқда.

В. Баскаков фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

КОНЧИЛАР ҒАЗАБИ

Империалистик давлатларнинг Ғарбий Германия масаласини тинч йўл билан ҳал қилишга қаршилик кўрсатаётганликлари коллективимизни бениҳоя ғазабга келтирмоқда. Урушқоқлар тинч турмуш кечираётган ва йилдан-йилга гуллаб-яшнаётган социалистик мамлакатларни кўролмаётирлар. Ҳар қандай йўл билан бўлса-да, уруш чиқариш ва жаҳонни яна қонли урушлар гирдобига тортиш учун тиш-тирноқлари билан ҳаракат қилмоқдалар.

Биз урушни истамаймиз! Империалистлар шуни билиб қўйсинларки, совет кишилари ўз фидокорона меҳнатлари билан коммунистик жамият барпо қилишга қатъий бел боғлаганлар. Жаҳондаги ҳеч қандай куч бизни бу йўлдан қайтара олмайди.

Бизнинг коллективимиздаги кончилар тинчлик вахтасида туриб ишлаб, кун сайин янги муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Разрезимиз ишчи-хизматчилари ўтган 8 ой давомида пландан ташқари 80 минг тоннадан кўпроқ кўмир қазиб чиқардилар. Оҳангаронлик кончилар баракали меҳнат билан тинчлик ишини мустаҳкамламоқдалар. Пландан ташқари қазиб чиқарилган ҳар бир тонна кўмир Ватанимизнинг мудофаа қувватини янада мустаҳкамлайди, жаҳонда тинчлик ишининг барқарор бўлишига муносиб ҳисса бўлиб қўшилади.

Ф. МАРИНИЧЕВ,
коммунистик меҳнат корхонаси номини олиш учун курашаётган Оҳангарон кўмир разрези партия бюросининг секретари.

МИСЛСИЗ ЭКСПЕДИЦИЯ

Н. С. ХРУЩЕВ СОВЕТ ДЕНГИЗЧИЛАРИНИ ТАБРИКЛАЙДИ

Совет ҳукуматининг бошлиғи Н. С. Хрущев катта сузувчи докни Болтиқ денгизидан Қора денгизга ҳайдаб бориш қатнашчиларини мислсиз экспедициянинг муваффақиятли тугалланганлиги билан табриклади.

Ҳукумат, деб ёзади, Н. С. Хрущев, узоқ давом этган бу сузишнинг оғир шароитида совет денгизчиларига муносиб мардлик, жасорат ва сабот-матонат кўрсатганлигингизга юксак баҳо беради. Сизлар докни ҳайдаб боришни КПСС йигирма иккинчи съездига бағишлаб, ўз мажбуриятларингизни шараф билан бажардингиз, съездга яхши совға тайёрладингиз.

Экспедиция раҳбарлари ўртоқ Н. С. Хрущевга юборган ўз телеграммаларида хабар қиладилар: 100 минг тоннадан ортиқ ҳажмли уникал сузувчи док океан бўйлаб, мураккаб буралма фарватерлардан ўтиб, Катта Бельт, Дарданел, Босфор бўғозлари орқали сузиб, кучли довуллар шароитида 5.200 миля масофани босди. Бу — денгизда сузиш халқаро практикасида тенги йўқ юриш бўлиб, совет денгиз фани ва техникасининг буюк ғалабасидир (ТАСС).

Л. И. БРЕЖНЕВ СУДАН РЕСПУБЛИКАСИГА БОРАДИ

Судан Республикаси Қуролли Кучлари Олий кенгашининг раиси ва бош министри генерал-лейтенант Иброҳим Аббуд СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневни расмий визит билан Судан Республикасига келишга таклиф этди. Л. И. Брежнев бу таклифни миннатдорчилик билан қабул қилди.

Эришилган келишувга мувофиқ, Л. И. Брежнев Суданга 1961 йил 14 ноябрда етиб боради.

УЛАРНИНГ МЎЛЖАЛЛАРИ БАРБОД ҚИЛИНАДИ

Тошкентдаги тўқимачилик машинасозлиги заводининг ишчилари, инженер ва техниклари ҳақиқий ҳарбий хизмат муддатларини ўтаган солдатлар, матрослар, сержантлар ва старшиналарни запасга бўшатишни вақтинча кечиктириш тўғрисидаги хабарни ҳамда ядро қуролининг экспериментал портлатишларини ўтказишга қарор қилинганлиги тўғрисида Совет ҳукуматининг баёнотини маъқуллаб кутиб олдилар. Машинасозлар бу тадбирларни ҳаддан ошган агрессорларни жиловлаб қўйишга, халқлар ўртасида тинчликни сақлашга қаратилган ва ўз вақтида кўрилган тадбирлар деб ҳисоблайдилар.

— Империалистлар бизни қўрқитишга уринмай қўяқолсинлар, — деди ўз ўртоқларига Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, запасдаги подполковник, ҳозир «Таштекстильмаш» заводи партия комитетининг секретари Ш. Ҳасанбоев. — Жаноб аденауэрлар, хойзингерлар, шпейделлар ва уларни ундовчилар бундан йигирма йил муқаддам олган сабоқларини жуда тез эсларидан чиқариб қўйганга ўхшайдилар. Агар улар ўзларининг қонли панжаларини социалистик лагерь чегараларига узатсалар, биз буни уларнинг эсларига солиб қўямиз. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорида равшан айтилган: «Ҳозир Совет Армияси қуролланиб олган қитъалараро ракеталар ва ракеталарнинг бошқа турлари жаҳоннинг ҳеч бир мамлакатида йўқ». Германия билан сулҳ шартномаси тузилмагунча ана шу даҳшатли куч тажрибали, ишончли қўлда бўлсин.

Коммунистик меҳнат бригадасининг аъзоси, инструмент цехининг слесарь-лекалчиси К. Коваленко Ҳасанбоевни қувватлаб, бундай деди:

— Совет Қуролли Кучлари қуролни ҳеч қачон биринчи бўлиб ишлатмайди. Лекин агар агрессив кучлар инсоният бошига уруш даҳшатларини солишга яна уринсалар, у ҳолда биз уларга узил-кесил хотима берамиз. Совет Армияси ва флоти коммунистик жамият қураётган халқимизнинг тинч меҳнатини қаттиқ туриб қўриқламоқда. Улуғ мақсадимизга эришувимизга ҳеч ким халақит беролмайди. Биз, машинасозлар фидокорона меҳнат қилиб, севикли Ватанимизнинг қудратини ва мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаймиз ҳамда уни кўкрак кериб ҳимоя қилишга ҳамиша тайёрмиз, деб КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматини ишонтирамиз. (ЎзТАГ).

ИМПЕРИАЛИСТЛАР ЖИЛОВЛАНАДИ

Тошкент меҳнаткашлари партия ва ҳукуматнинг Совет Иттифоқи мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш соҳасидаги тадбирларини бутун совет халқи билан биргаликда астойдил қувватламоқдалар.

31 августда тўқимачилик комбинатининг фабрикаларида сменалар алмашинадиган пайтда кўп кишилик митинглар бўлиб ўтди. Бу митинглар КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг ҳақиқий ҳарбий хизмат муддатларини ўтаган солдатлар, матрослар, сержантлар ва старшиналарни запасга бўшатишни вақтинча кечиктириш тўғрисидаги қарори ҳамда ядро қуролининг экспериментал портлатишларини ўтказиш тўғрисида Совет ҳукуматининг Баёноти муносабати билан ўтказилди.

— Империалистлар тиниб-тинчимаётир, — дейди митинг қатнашчиларига қараб, читга гул босиш фабрикасининг ишчиси коммунист К. Маҳмудов. — Ғарбда ядро қуролининг янги синовларини ўтказишга тўхтовсиз суратда тайёргарлик кўриб, бизни қўрқитишга уринмоқдалар. Бунга биз бепарво қараб тура олмаймиз. Совет ҳукумати ядро қуроли синовларини ўтказиш ҳақида қарор қабул қилиб, тўғри иш қилди. Қуролли Кучларимиз тағин ҳам забардастроқ бўлаверсин.

Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси, механика цехининг қуювчи мастери Г. Ф. Вискубов ўз нутқида бундай деди:

— Совет Иттифоқи урушни хоҳламайди. Н. С. Хрущев барча низоли масалаларни тинч йўл билан бартараф этишни таклиф қилиб, ҳамма мамлакатларнинг ҳукуматларига бир неча бор мурожаат қилди. Лекин империалистлар биз билан зўравонлик позициясида туриб сўзлашмоқчи бўляптилар. Улар чучварани хом санашади! Биз аминмизки, барча мамлакатлардаги софдил меҳнаткашлар, холис ниятли кишилар империалистларни жиловлаб қўя оладилар, тинч музокаралар йўлидан боришга уларни мажбур этадилар.

Митингларнинг қатнашчилари якдиллик билан резолюция қабул қилдилар. Бу резолюцияларда партия ва ҳукуматнинг Совет Иттифоқи жанговар қудратини мустаҳкамлаш соҳасидаги тадбирларини астойдил маъқуллаймиз, фидокорона меҳнат билан, мажбуриятни муддатидан олдин бажариш билан Ватан куч-қудратини мустаҳкамлашга ўз ҳиссамизни қўшишга сўз берамиз, дейилади. (ЎзТАГ).

ЛОЗИМ БЎЛСА ЯНА САФГА ТУРАМИЗ

Ленинград индустриясининг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг ҳарбий хизматчиларни запасга бўшатишни вақтинча кечиктириш тўғрисидаги қарорини якдиллик билан маъқулламоқдалар ва астойдил қўллаб-қувватламоқдалар. Металл заводида буғ турбина цехининг карусельчи токари Г. П. Демьянов ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди:

— Совет Иттифоқининг хавфсизлигини таъминлаш йўлида партия ва ҳукумат томонидан кўрилган тадбирлар тўғрисида ҳозиргина ўртоқларим билан сўзлашдим. Тайёргарлиги яхшироқ бўлган жангчиларнинг Германия билан сулҳ шартномаси тузилганга қадар хизматни давом эттиришларини ўз вақтида кўрилган керакли чора, деб ҳисоблаймиз.

Буни мен ишчи ва яқин ўтмишдаги солдат сифатида астойдил маъқуллайман. Икки йил муқаддам ҳарбий хизматдан бўшаб келган эдим. Агар лозим бўлса, яна сафга туришга ва севикли Ватанимизни ҳимоя қилишга ҳамиша тайёрман.

КПСС Программасининг проекти бизнинг олдимизда ажойиб перспективалар очиб берди. Мамлакатни ёппасига электрлаштириш ленинча планини амалга ошириш учун цехимизда жуда кучли буғ турбиналари яратилмоқда. Ана шу машиналарнинг деталларини ишлаш менга ишониб топширилганлиги билан фахрланаман.

Бизга тинчлик керак, биз барча халқлар билан дўст бўлишни истаймиз. Яратувчилик меҳнатимизга ҳалақит беришга уринадиган кишиларнинг эса боплаб таъзирини берамиз! (ТАСС).

ҲАМИША ТАЙЁРМИЗ!

Мен бошқа ўртоқларим қаторида Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтининг граждан қурилиши факультетини тамомлаб, Урганчга ишга келдим. Мен ҳам ёш мутахассис сифатида тинч қурилиш ишига заррача бўлса-да ҳисса қўшаётганлигим билан фахрланаман.

Лекин бизнинг тинч ижодий меҳнатда эришаётган ғалабаларимиз ғарбдаги баъзи бир жанобларга ёқмаяпти. Ғарб давлатлари Совет ҳукуматининг тинчликни сақлаш ҳақидаги конкрет таклифларини рад этиб, герман фашизмини қайта тиклаш ва янги жаҳон уруши оловини ёқиш йўлида турли ҳийла-найранглар қилиб, бизга дўқ қилмоқчи ва чўчитмоқчи бўладилар. Лекин совет халқи чўчийдиганлардан эмас. Партия ва ҳукуматимиз Ватанимизнинг мудофаасига доир барча тадбирларни ўз вақтида кўриб қўймоқда.

Бошқа ўртоқларим қаторида мен ҳам ўзимиз қураётган биноларимизнинг харобазорга айланмаслиги учун, Ватанимизнинг равнақи учун, тинчлик учун курашишга доимо тайёрман.

М. СУЛТОНОВ,
инженер-бинокор.

МЕҲНАТ РАПОРТЛАРИ ДАФТАРИ

АНДИЖОН, 31 АВГУСТ. (ЎзТАГ). АНДИЖОН ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИ КПСС ХХII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА «МЕҲНАТ РАПОРТЛАРИ ДАФТАРИ» ЖОРИЙ ҚИЛДИ. ДАФТАРНИНГ БИРИНЧИ САҲИФАЛАРИГА КОММУНИСТИК МЕҲНАТ ЗАРБДОРЛАРИНИНГ НОМЛАРИ ЁЗИЛГАН. ДАФТАРДА «ЖАНУБИЙ ОЛАМУШУК» НЕФТЬ КОНИНИНГ ПАРМАЛАШ МАСТЕРИ ҚОДИР ҲАЛИЛОВНИНГ НОМИ БОР. У РАҲБАРЛИК ҚИЛАЁТГАН БРИГАДА БИР СТАНОКДА КОН ҚУДУҒИ ПАРМАЛАШНИНГ ОЙЛИК ТЕЗЛИГИ ЖИҲАТИДАН БУТУНИТТИФОҚ РЕКОРДИ ҚУЙДИ. РЕКОРДЧИЛАР «ПОЛВОНТОШ» КОНИДАГИ МУСОБАҚАДОШ ДЎСТЛАРИГА ЁРДАМ БЕРМОҚДАЛАР.

ДАФТАРГА «АНДИЖАНВОДСТРОЙ» ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИНИНГ ЭКСКАВАТОРЧИЛАРИ Х. ШАИПОВ ВА Б. СОХИН БОШЛИҚ БРИГАДАЛАР ҲАМ ЁЗИЛГАН. УЛАР ПАРТИЯ СЪЕЗДИ ОЧИЛИШИГАЧА ЕТТИ ЙИЛЛИК ТОПШИРИҚЛАРИНИНГ МУДДАТИДАН ОЛДИН БАЖАРИЛИШИ ҲАҚИДА РАПОРТ БЕРИШГА АҲД ҚИЛДИЛАР.

СЎЗИНИНГ УСТИДАН ЧИҚДИ

ДЕНОВ. («Қизил Ўзбекистон» мухбири). «Ҳазорбоғ» совхозининг донгдор чўчқабоқари ўртоқ Л. Мазуренко КПСС XXII съезди шарафига давлатга 1.300 центнер чўчқа гўшти сотиш мажбуриятини олган эди. У ўз мажбуриятини муддатидан икки ой илгари бажарди. Давлатга 1.319 центнер чўчқа гўшти сотди. Ўртоқ Мазуренконинг бўрдоқига боққан чўчқалари ҳар куни ўрта ҳисобда 500 граммдан семирди. У чўчқаларга кўпроқ колхозда етиштирилган озуқаларни едирди. Натижада бир центнер чўчқа гўштининг таннархи ўтган йилдагидан 15 [illegible] камайди.

Моҳир чўчқабоқар съезд очиладиган кунгача яна 50 бош чўчқани бўрдоқига боқиб семиртиришга, йил охиригача пландан ташқари камида 1000 центнер гўшт сотишга сўз берди.

Ингичка толали пахта терилмоқда

ТЕРМИЗ, 31 август. (ЎзТАГ). Ўзбекистоннинг жанубий районларида — Термиз, Ангор, Шеробод ва Жарқўрғон районларида ингичка толали пахтани теришга киришдилар. Шеробод районидаги «Янгиобод» совхозида 480 теримчи далага чиқди.

Бугун Сурхондарё областининг тайёрлаш пунктларига юзлаб тонна ингичка толали пахта етказиб берилди.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ

Бугун бепоён Ватанимиздаги барча мактабларда, техникумларда, махсус ўрта ва олий ўқув юртларида янги — 1961-1962 ўқув йили бошланди. Бугун қуёшли республикамизнинг шаҳар ва қишлоқларида чалинган биринчи қўнғироқлар ёш авлодни яна билим хоналарига чорлади.

Янги ўқув йили мисли кўрилмаган шодиёна кунларда — мамлакатда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Программаси ва Устави проектлари баланд руҳ билан муҳокама қилинаётган бир пайтда бошланди. Бу, шубҳасиз, халқ ўқитувчилари, маориф ходимлари зиммасига ғоят катта, шарафли ва масъулиятли вазифалар юклайди. Бу вазифалар КПСС Программаси проектида нақл этилган.

— **Партия,** — дейилади Программа проектида, — **мактаблар, маданий оқартув муассасалари қуришнинг кенг программасини, тарбиялаш ва ўқитишнинг эҳтиёжларига тўла жавоб берувчи кенг программани амалга оширишни мўлжаллайди. Барча мактаблар яхши биноларга эга бўладилар ва бир сменали машғулотларга ўтадилар. Барча мактаблар ҳузурида ўқув устахоналари, кимё-физика кабинетлари ва бошқа кабинет ҳамда лабораториялар тузилади, қишлоқ жойларида эса мактаб ҳузурида қишлоқ хўжалик участкалари ҳам вужудга келтирилади; йирик корхоналарда мактаб ўқувчилари учун ўқув-ишлаб чиқариш цехлари ташкил қилинади. Мактабларда энг янги техника воситалари — кино, радио, телевидение кенг қўлланилади.**

Партия шундай деяпти. Партия ёш авлодга яна бир катта ғамхўрлик кўрсатиб, унга таълим ва тарбия бериш юксак даражада бўлишини таъминловчи шароитларни яратиб беришни алоҳида таъкидламоқда.

Фахр билан айтиш мумкинки, республикамиз маорифчилари жамоатчиликнинг актив ёрдамига таяниб, партия Программаси проектида белгиланган вазифаларни амалга ошира бориб, дастлабки ютуқларни қўлга киритдилар. Бу йил деярли ҳамма мактабларда машғулотларни фақат бир сменада олиб бориш мўлжалланмоқда.

Бухоро, Сурхондарё ва Хоразм областлари машғулотларни бир сменада олиб боришда ташаббускор бўлдилар. Бу областларда машғулотларнинг бир сменада ўтишини таъминлаш учун барча имкониятлардан фойдаланилди. Қўшимча синфхоналар қуриш, мактаб учун яроқли жамоат биноларини болалар ихтиёрига топшириш ва давлат ҳамда колхоз маблағлари ҳисобига янги мактаб бинолари қуришни жадаллаштириш жамоатчиликнинг диққат марказида бўлди.

Янги ўқув йилида етти йиллик мактабларни саккиз йиллик таълимга кўчиришда ҳам яхши натижаларга эришилди. Бу йил политехник таълим берадиган мактаблар сони ўтган йилдагидан анча кўпайтирилди. Янги ўқув йилида яна 61 та янги мактаб-интернат ишга тушади.

Олий ўқув юртлари ва техникумлар ҳам янги ўқув йилини пухта ҳозирлик билан бошлаб юбордилар. Шу нарса диққатга сазоворки, бу йил олий ўқув юртлари ва техникумларга қабул қилинган студентларнинг катта кўпчилиги колхоз ва совхоз далаларидан, қурилишлардан, транспорт ва саноат корхоналаридан келган ёшлардир. Бу — олий ўқув юртлари ва техникумларда таълимни ижтимоий-фойдали меҳнат билан қўшиб олиб бориш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш учун ғоят катта имкониятлар очиб беради.

Бироқ эътироф этиш керакки, мактабларни янги ўқув йилига тайёрлашга айрим область ва районларда эътиборсизлик билан қаралди. Бунинг оқибатида бу йил мактаблар қурилиши етти ойлик плани бажарилмай қолди. Етти ойлик план Қорақалпоғистон АССРда ҳатто ярмига ҳам етказилмай, 43 процентда қолиб кетди. Самарқанд, Андижон областлари ҳам бу соҳада ортда қолдилар. Мактаб-интернатлар учун ётоқхоналар қуриш етти ойлик плани республика бўйича 83 процент бажарилди. Тошкент областида, Қорақалпоғистон АССРда аҳвол айниқса ёмон.

Қорақалпоғистон АССР районларида мактабларни бир сменали машғулотларга кўчириш соҳасида ҳам мутлақо қониқарсиз иш олиб борилди. Нукус шаҳри, Хўжайли, Қўнғирот, Чимбой районларида бу масалага айниқса эътиборсизлик билан қаралди. Фарғона, Тошкент областларининг айрим районларида ҳам машғулотларнинг бир сменада ўтишини таъминлайдиган шарт-шароитлар яратилмади.

Мактабларда машғулотларни бир сменага кўчириш мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш ва мамлакатда халқ маорифи системасини қайта қуриш тўғрисидаги Қонунни тўла амалга оширишнинг ҳал қилувчи шартларидан биридир. Машғулотлар бир сменага кўчирилган мактабларда меҳнат таълими юксак даражага кўтарилди ва ўқувчиларга касб-ҳунар ўргатиш соҳасида ажойиб муваффақиятлар қўлга киритилди.

Мактабларда машғулотларнинг бир сменада ўтишини таъминлаш учун бутун жамоатчилик халқ маорифи ходимларининг актив ёрдамчилари бўлмоғи л о з и м. Шунга эришайликки, токи яқин ойлар мобайнида қўнғироқлар фақат эрталаб чалинадиган бўлсин, ўқувчилар дарсдан ташқари вақтларида ижтимоий-фойдали меҳнат билан шуғулланиб, турли ихтисослар бўйича касб-ҳунар ўргансинлар.

Янги ўқув йилида ўқувчиларнинг колхоз ва совхоз бригада ҳамда бўлимларида, саноат корхоналарининг цехларида, қурилишларда олиб бориладиган ўқув-ишлаб чиқариш таълимига алоҳида эътибор берилиши керак. Ўқувчиларнинг касб ўрганишлари учун ишлаб чиқариш таълими берадиган корхона ва ташкилот раҳбарларининг масъулиятини ошириш зарур. Бу ишга Ўзбекистон Халқ хўжалиги кенгаши раҳбарлари алоҳида эътибор беришлари керак.

Ёш авлодни тарбиялаш, уни вояга етказиш умумхалқ, умумдавлат иши. Бинобарин, бу ишга муносиб ҳисса қўшиш ҳар бир жамият аъзосининг шарафли бурчидир.

Мамлакатда коммунизм қуриш программаси кенг авж олдирилган ҳозирги пайтда маънавий бойликни, ахлоқий софликни ва жисмоний камолатни ўзида гармоник ҳолда мужассамлантирган янги инсонни тарбиялаш муҳим вазифадир. Бунда совет мактаби катта роль ўйнайди. Халқ маорифи ходимлари ўз ишларини шундай қайта қуришлари керакки, ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялаш турмуш билан, унумли меҳнат билан мустаҳкам боғлансин. Бу — энг муҳим социал проблемалардан бирининг ҳал этилишига — ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ўртасидаги тафовутларнинг бартараф қилинишига ёрдам беради. Бунда педагогика фани ҳал қилувчи роль ўйнаши лозим. Ўзбекистон Педагогика фанлари илмий-текшириш институти, университетлар ва педагогика институтларининг педагогика ва методика кафедралари мактаблар ва ўқитувчилар билан мустаҳкам алоқа ўрнатмоқлари керак. Улар таълимни меҳнат билан уйғунлаштириб олиб бораётган мактаблардаги илғор тажрибаларнинг актив пропагандистлари бўлмоқлари лозим.

Республикадаги партия, совет, комсомол ташкилотлари ва халқ маорифи ходимлари ўзларининг бутун диққат-эътиборларини ўқувчи ёшларни шонли революцион традициялар, коммунизм ишига садоқат, пролетар интернационализми ва совет ватанпарварлиги руҳида тарбиялашга, миллий мактабларда халқлар дўстлигини мустаҳкамлашнинг қудратли қуроли бўлган рус тилини ўрганишни янада яхшилашга қаратмоқлари зарур.

Янги ўқув йилида янги муваффақиятлар сари!

ИЖРОНИ ТЕКШИРИШ — ПАРТИЯ ИШИНИНГ МУҲИМ СОҲАСИ

(ФАРҒОНА ШАҲАР ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН)

<>

Шаҳар партия конференциясининг делегатлари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Программаси ва Устави проектларини муҳокама қилдилар. Бу ҳақда область партия комитетининг биринчи секретари Т. Қамбаров, шаҳар партия комитетининг секретари У. Абдуллаев ўртоқлар доклад қилдилар. Конференция қатнашчилари давримизнинг ажойиб тарихий ҳужжатларини, мамлакатимизда коммунизм қуриш программасини бирдамлик билан маъқулладилар.

Шаҳар партия комитетининг ҳисобот доклади қизғин муҳокама қилинди. Докладчи ва музокарада қатнашган делегатлар шуни таъкидладиларки, КПСС XXII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақа тобора авж олмоқда. Бунда коммунистлар етакчи роль ўйнамоқдалар. Улар олинган мажбуриятларни бажаришга коллективни сафарбар қилдилар. Шаҳар саноати етти ойлик топшириқни 103.9 процент адо этди Пландан ташқари 3.5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб берди. Маҳсулотнинг турлари кўпайди, унинг сифати яхшиланди. Ҳар бир ишчининг меҳнат унуми ошди. Кўпгина саноат корхоналари ўз мажбуриятларини муваффақиятли бажармоқдалар.

Ленин номли ТЭЦ, «Большевик» фабрикаси, ёғ-мой комбинати, пиллакашлик фабрикаси, консерва заводи, Фарғона гўшт комбинати барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаряптилар.

Ҳозир шаҳарда 8 корхона, 42 смена, 54 цех ва бўлим, 384 бригада коммунистик меҳнат коллективи ва зарбдорлари номини олиш учун курашмоқда 120 коллективга, саноат корхоналарида ҳалол меҳнат қилаётган 199 кишига ҳозирдаёқ бу шарафли ном берилди.

Докладда ва музокарада айтилганидек, ўртача рақамлар ва яхши кўрсаткичлар соясида жиддий нуқсонлар ҳам юз беряпти. Кўпгина корхоналар планларини бажарсалар-да, маҳсулотнинг сифатига эътибор бермайдилар, ассортимент бўйича белгиланган топшириқларни тўла бажармайдилар. Пахта заводи, мебель фабрикаси, сут заводи, металл буюмлари заводи етти ойлик топшириқларини бажармади.

Саноат корхоналарининг айрим раҳбарлари техника тараққиётига жиддий эътибор бермайдилар, корхоналарни реконструкция қилиш, мавжуд станокларни модернизациялаш ишлари ниҳоятда суст бормоқда. Янги олинган ускуналар ўз вақтида ўрнатилмайди. Фарғона ўғит заводи, гидролиз заводи, тўқимачилик комбинати, нефтни қайта ишлаш заводи омборларида 3 миллион 911 минг сўмлик янги келтирилган ҳозирги замон машиналари ишга солинмай турибди.

Бу нуқсонларнинг юз беришига ижрони текшириш кўнгилдагидек йўлга қўйилмагани сабаб бўлмоқда. Шаҳар партия комитети саноат корхоналарининг ишини яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш, техника тараққиётини кучайтириш, маҳсулот сифатини кўтариш, ишчилар орасида социалистик мусобақани оммавийлаштириш тўғрисида кўплаб қарорлар қабул қилган. Аммо белгиланган тадбирларнинг кўпи амалга ошмай қолган.

Ижрони текшириш айниқса қурилиш ташкилотларида ёмон қўйилган. Партия ташкилотларининг контролсизлиги туфайли қурилиш-монтаж ишларининг етти ойлик плани атиги 74.2 процент бажарилган. 3-қурилиш бошқармаси, 11-қурилиш-монтаж бошқармаси топшириқларни бажаришда нўноқлик қилмоқда. Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи, азот-ўғит заводи каби муҳим қурилишларда берилган маблағлардан қониқарсиз фойдаланилмоқда. Капитал қурилиш етти ойлик плани бу корхоналарда 74-83 процент бажарилди, холос.

Сўзга чиққан делегатлар саноат корхоналарида ва қурилиш ташкилотларида ишлаб чиқариш қувватидан тўла фойдаланмаслик, нотўғри планлаштириш, таъминот масаласида хатоларга йўл қўйиш фактлари юз бераётганини айтдилар. Жойларда партиявий-ташкилий ва партиявий-сиёсий ишлар бўшлиги ҳам белгиланган тадбирларнинг амалга оширилмай қолишига сабаб бўлмоқда.

Шаҳар партия комитети бошланғич партия ташкилотларига ижрони текширишни уюштиришда амалий ёрдам бермаган. Шунинг натижасида консерва заводи, «Ферганаводстрой» тресті, «Узсельэлектрострой»га қарашли 4-қурилиш-монтаж бошқармаси бошланғич партия ташкилотларининг ҳисобот давридаги фаолияти коммунистлар томонидан қониқарсиз деб топилди. Қатор бошланғич партия ташкилотларида партия йиғилишлари ўз вақтида ўтказилмайди, қабул қилинган қарорлар қоғозда қолиб кетади. Пахта заводи, гўшт комбинати, 11-қурилиш-монтаж бошқармаси партия ташкилотларида одамлар билан ишлаш қониқарсиз. Бу партия ташкилотлари ҳисобот даврида бирор кишини ҳам партия сафига қабул қилмаган.

— Шаҳар партия комитети қурилиш билан чинакам шуғулланмайди, — деди 2-қурилиш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Смирнов. — қурилишларнинг бориши ҳақида кўплаб қарорлар қабул қилинадию, уларнинг натижаси учун курашилмайди. Масалан, шаҳар партия комитети қурилиш материаллари заводи билан анча шуғулланди, бу заводнинг ишини яхшилаш тўғрисида қарорлар қабул қилди. Лекин аҳвол ўзгармади.

Тўқимачилик комбинатидан сўзга чиққан Чуканова, «Большевик» фабрикасидан Козирова, педагогика институтидан Отақулов, пиллакашлик фабрикасидан Курасова, Карл Маркс номли колхоздан Жаҳанов, 8-қурилиш трестидан Султонов, Фарғона нефть заводидан Кушмилев, учинчи қурилиш бошқармасидан Содиқов, шаҳар савдо бўлимидан Абдулазизов ва бошқа ўртоқлар партиявий-ташкилий ва партиявий-сиёсий ишларни яхшилаш тўғрисида гапирдилар.

Конференция шаҳар партия комитетининг ҳисобот давридаги ишини қониқарли деб топди ва КПСС XXII съездини муносиб кутиб олиш тадбирлари белгиланган қарор қабул қилди, шаҳар партия ташкилотининг янги составини сайлади.

* * *

Шаҳар партия комитетининг ташкилий пленумида У. Абдуллаев, К. Дудин ва М. Шкаренко ўртоқлар шаҳар партия комитетининг секретарлари қилиб сайландилар.

И. ТЎХТАСИНОВ,
«Қизил Ўзбекистон» мухбири.

Ф. Сулаймонов раҳбарлик қилаётган комплекс қурувчилар бригадаси Фарғонадаги 8-қурилиш трестининг 5-қурилиш-монтаж бошқармасида биринчи бўлиб коммунистик меҳнат коллективи деган юксак номини олишга сазовор бўлди. Партиямизнинг навбатдаги съезди шарафига муносиб меҳнат туҳфалари тайёрлаётган бу коллектив ҳозир Фарғона азот-ўғит заводи қурилишида ишламоқда. Бригада коллективи съезд очиладиган кунгача пландан ташқари 3 объектни қуриб битказиш мажбуриятини олди. СУРАТДА: Ф. СУЛАЙМОНОВ бригадаси янги қурилаётган корпусда. **Г. Бойко** фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЯНГИЙЎЛНИНГ ШУҲРАТИНИ ТИКЛАШ КЕРАК

(РАЙОН ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН)

□ □ □

Янгийўл район партия конференциясида «Правда Востока» газетасининг редактори А. Д. Ивахненко КПСС Программаси проекти ва шаҳар партия комитетининг секретари Е. И. Кирилин КПСС Устави проекти тўғрисида доклад қилдилар.

— Партиямизнинг янги Программа проекти, — деди Хрушчев номли колхоз раиси, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов, — инсониятнинг бахт-иқболи программасидир Чунки бу тарихий ҳужжатда меҳнаткашларнинг асрий орзу-истаклари баён этилган. Программа проектининг ҳар бир сатрини ўқир экансан, унда партия билан халқ ҳамнафас эканлигини, партиянинг халқ манфаатидан бошқа манфаати йўқлигини яққол кўрасан, киши.

Колхозимиз пахтакорлари КПСС XXII съезди шарафига қизғин давом этаётган социалистик мусобақага қўшилиб, бу йил давлатга 4550 тонна пахта сотиш мажбуриятини олганлар. Биз съезд очилиш кунигача йиллик пахта тайёрлаш планини, Улуғ Октябрь байрами куни — 7 ноябрга эса мажбуриятимизни бажарамиз.

Биз ҳозирдаёқ катта ютуқларни қўлга киритдик. Давлатга гўшт сотиш йиллик плани 100.2 процент, сут 139 процент, тухум тайёрлаш 186 процент бажарилди. Бу — съездга дастлабки совғамиздир.

Делегатлар бирин-кетин минбарга кўтарилиб, Программа ва Устав проектларини бир оғиздан маъқуллаб гапирдилар.

Конференцияда район партия комитетининг ҳисобот доклади тингланди ва муҳокама қилинди. Бу ҳақда район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Т. Умаров доклад қилди.

Докладчи ва сўзга чиққан делегатлар ҳисобот докладини танқидий нуқтаи назардан муҳокама қилдилар Шаҳар саноат корхоналари саккиз ойлик маҳсулот ишлаб чиқариш планини 101.6 процент бажарди. Гидролиз заводи ҳозир октябрь ойи ҳисобига маҳсулот беряпти. Ёғ комбинати, тикувчилик-галантерия, пойафзал фабрикалари, ғишт заводлари бошқармаси коллективлари ҳам маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, унинг таннархини арзонлаштириш, сифатини яхшилаш соҳасида катта муваффақиятларга эришдилар.

Аммо ҳисобот даврида партия ташкилоти саноатга раҳбарликни кескин кучайтирмади, ички резервларни қидириб топиш ва ишга туширишда оперативчилик кўрсатмади, кадрларга нисбатан талабчанликни кучайтирмади. Натижада анчагина корхоналарда ишлаб чиқариш плани бажарилмади.

Делегатлар пахтачиликда Янгийўлнинг қадимий шуҳратини тиклаш зарурлигини алоҳида уқтириб ўтдилар. Ҳақиқатда Янгийўл республикамизнинг йирик ва юқори ҳосилли районларидан бири, машҳур пахта усталари. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, прогрессив усулларни пахтачиликка кенг жорий этган новаторлар маконидир. Колхоз ишлаб чиқаришининг ажойиб командирлари уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла Ортиқов ва бошқа донгдор кишилар шу районда етишиб чиққан.

Бироқ, кейинги йилларда районда пахта ҳосилдорлиги камайиб кетди, йиллик планлар бажарилмай қолди. Нега шундай ачинарли аҳвол рўй берди? Конференция делегатлари ана шу масала устида бош қотирдилар ва бунга сабаб пахтачиликни комплекс механизациялашга етарли эътибор берилмаслиги, агротехника қоидаларини тўла амалга оширишга панжа орасидан қаралганлиги, кадрларда эски шуҳратга маҳлиё бўлиб юриш каби ярамас ҳолга қаттиқ зарба берилмаганлиги сабаб бўлди, деб эътироф этилди

— Ҳосилдорликни ошириш ҳақида, — деди ўртоқ А. Ортиқов, — жуда кўп қарорлар қабул қилинди, тадбирлар белгиланди, кенгаш-семинарлар ўтказилди, мутахассислар, пахта усталари билан учрашувлар бўлди. Аммо дурустроқ натижага эришилгани йўқ. Бир хил шароитга эга бўлган район колхозларида ҳосилдорлик нотекис ўсяпти. Менимча, район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари ўзлари қабул қилган қарорнинг ижроси учун қаттиқ курашишлари, мутахассисларга бўлган талабни кучайтиришлари керак. Кам ҳосилли бригада, колхозларни илғорлар даражасига етказиш ялпи ҳосилни кўпайтиришнинг муҳим омили эканини унутмаслик зарур Нотиқ, пахтачиликни комплекс механизациялашга яхши эътибор бермаётган раҳбар ходимларни танқид қилди.

Калинин номли колхоз партия комитетининг секретари Х Юсупов ўз сўзида меҳнаткашлар орасида сиёсий-оммавий ва идеология ишлари савиясини ошириш кераклиги ҳақида гапирди.

— Райком секретарлари, — деди у, — колхозимизда тез-тез бўлиб турадилар, хўжаликнинг аҳволи билан танишиб, яхши маслаҳатлар берадилар. Аммо идеология ишлари билан шуғулланишга вақт тополмайдилар.

Делегатлар ғўза парваришини сусайтирмаган ҳолда пахта йиғим-теримига тайёргарликни тезда тугаллаш ва йиғим-теримни ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан бошлаш, бу йил давлатга 46 минг 300 тонна пахта сотиб, Янгийўлнинг шуҳратини тиклаш кераклигини алоҳида уқтириб ўтдилар.

Конференция муҳокама қилинган масалалар юзасидан қарор қабул қилди.

Конференция ишида Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. А. Абдураззоқов қатнашди ва нутқ сўзлади.

* * *

Район партия комитетининг ташкилий пленуми бўлиб. Т. У. Умаров райкомнинг биринчи секретари қилиб. Е. И. Кирилин ва С. Ю. Тошматова райком секретарлари қилиб сайландилар.

И. ЛЕБЕДЕВ.

МАЖБУРИЯТЛАР НЕГА БАЖАРИЛМАЯПТИ?

Бухоронинг донгдор маккажўхорикори Очил Мўминов билан илғор пахтакор Қодир Мирзаев ўртоқлар бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси Жилвон канали атрофида деҳқончилик қилади. Жилвонни жиловлаган бу азамат ёшлар ҳар йили янги ерларни ўзлаштириб, пахта ва маккажўхори етиштириш юзасидан олган мажбуриятларини шараф билан адо этмоқдалар. Бу йил икки хил навли маккажўхори эккан Очил Мўминов раҳбарлик қилаётган бригада ёшлари ҳозир 40 гектар ердаги ҳосилни йиғиштириб олдилар. Бунинг кўпига такрор экин ҳам экдилар. Бригада аъзолари баҳорги ва такрор экиш ҳисобига ҳар гектаридан 1700 центнердан силосбоб кўкпоя олиш учун курашмоқдалар.

«Октябрь» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шарофат Баракаева бошлиқ бригадаси пахта ҳосилдорлигини тобора оширяётир. Бригада янги агротехника тадбирларини кенг қўлланиб, ўтган йили гектаридан 71.5 центнердан пахта топширди Бу йил 122 гектар ернинг ҳар гектаридан 80 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун ҳаракат қилмоқда.

Таниқли чўпон, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Жабой Балимонов, ғиждувонлик Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Латиф Зарипов, совлиқларни йилига икки марта қўзилатиш ташаббускори Тўй Қораевлар ҳақида ҳам шундай қувончли фактларни келтириш мумкин. Қизилқумнинг бу паҳлавонлари қўзи олиш топшириқларини 130-150 процентдан бажардилар. Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхоздан коммунист Хуршида Сайфиева ва Сталин номли колхоздан Мусаллам Муқимова ўртоқлар ҳар бир сигирдан ҳозирдаёқ уч минг килограммга етказиб сут соғиб олдилар. Йил охиригача буни беш минг килограммга етказиш учун ҳаракат қилаётирлар.

Бухоро областида бундай донгдор кишилар, илғор бригада ва колхозлар кўп. Қоракўл районидаги «Октябрь», Свердлов районидаги «Коммунизм», Вобкент районидаги «Октябрь», Калинин номли, Ғиждувон районидаги «Гулистон», Сталин номли колхозлар, «Қорақум», «Конимех» қоракўлчилик заводлари қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда, давлатга чорвачилик маҳсулотлари етказиб беришда йил сайин яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Область колхозлари ва совхозлари энг қимматли маҳсулот — қоракўл тери тайёрлаш юзасидан олган мажбуриятларини ошириб бажардилар. Бу соҳада Свердлов, Ромитан, Ғиждувон, Шофрикон районлари, кўпгина қоракўлчилик совхозлари янада яхши натижаларга эришдилар. Давлатга етказиб берилган қоракўл терининг сифати ҳар йилдагидан ҳам яхши бўлди. Олтин сур, кумуш сур ва оқ қоракўл терилар кўплаб етказиб берилди

Йирик чорвадор ҳисобланган Бухоро областининг колхозлари ва совхозларида мавжуд имкониятлар ҳамда резервлардан унумли фойдаланилганда эди, янада яхши натижаларни қўлга киритиш, гўшт, сут, жун ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштириш юзасидан зиммага олинган социалистик мажбуриятларни тўла ва ошириб бажариш мумкин эди. Афсуски, областда бу асосий вазифалар қониқарсиз бажарилмоқда.

Областда ўтган йили август ойи охиригача 16 минг тоннадан ортиқ гўшт етиштирилган ва харид қилинган эди Бу йил бунинг ярмисидан сал кўпроғи миқдорида гўшт тайёрланди, яъни гўшт тайёрлаш йиллик плани энди 44,3 процент бажарилди. Кейинги ўн кун ичида асосий чорвадор Томди, Конимех, Вобкент, Бухоро, Қизилтепа районлари давлатга бир килограмм ҳам гўшт топширмади. Областда ўсиш жуда кам бўлди.

Кўп гўшт етиштириш ва харид қилишда областда Когон районн Томди районидан кейин охиридан иккинчи ўринда боряпти. Когон район колхозлари ва совхозлари етти йилликнинг учинчи йилида уч ярим минг тонна гўшт етиштириши ва шундан 3100 тоннасини давлатга сотиши керак. Вақт ўтиб кетяпти, лекин районда ҳали бу мажбуриятнинг ва давлатга гўшт сотиш планининг ярмиси ҳам бажарилгани йўқ.

Район партия комитетининг секретари М Мироқов ва район ижроия комитетининг раиси Ҳ. Қосимов ўртоқлар олинган мажбуриятни ошириб бажариш учун резервлар кўплигини, имкониятлар мавжудлигини такрор-такрор айтадилар, обком бюросида ва область ижроия комитетининг йиғилишларида «бажарамиз» деб тантанали ваъдалар берадилар-у аммо ўз сўзлари устидан чиқмайдилар. Улар колхозларда ва совхозларда мажбуриятларнинг бажарилиши билан чуқур шуғулланмайдилар, омманинг диққат-эътиборини бу соҳага қаратмаётирлар.

Колхозларда, совхозларнинг бўлим ва чорва фермаларида сиёсий-оммавий ишлар шу куннинг талаблари даражасида эмас. Ўтказилаётган сиёсий докладлар, лекция ва суҳбатлар кўпинча паст савияда бўляпти, ишлаб чиқариш билан бевосита боғлаб олиб борилмаяпти. Шу сабабли кўпчилик колхозларда мажбуриятлар кўнгилдагидек бажарилмаётир. «Коммунизм», Охунбобоев номли колхозлар олинган мажбуриятнинг энди учдан бир қисми миқдорида гўшт етиштирдилар. Йирик чорвадор Охунбобоев номли колхозда бултур гўшт етиштириш мажбурияти бажарилмаган эди. Бу йил ҳам шундай бўлиш хавфи туғилмоқда. Колхозда гўштга топшириладиган қўйларни бўрдоқи қилиш, молларни сўкимга боқиш, чўчқаларни семиртириш базаси ташкил қилинмаган. Кейинги етти ой ичида гўшт учун топширилган 71 бош қорамол ва 599 бош қўйнинг тирик вазни нормадагидан анча кам.

«Когон», «Муборак» совхозларида ва райондаги бошқа колхозларда ҳам шундай фактларга йўл қўйилмоқда. Натижада район колхоз ва совхозларида қорамоллар, айниқса сигирлар камайиб боряпти. Масалан, районда 1960 йилги 2205 сигир ҳозир 2118 бошга тушиб қолган, сигирлар туёғини кўпайтириш плани 91,9 процент бажарилган.

Чўчқачилик — гўшт етиштиришни кўпайтиришда катта манба ҳисобланади. Лекин областдаги кўпчилик хўжаликларда бу муҳим соҳага етарли эътибор берилмаётир. Қоракўл районида урғочи чўчқалар пландагига нисбатан эллик процент ҳам эмас. «Шарқ юлдузи», «Искра», Киров номли, Навоий номли колхозларда чўчқаларни кўпайтириш плани бор-йўғи 43-60 процент ўртасида бажарилган. «Искра» колхози (раиси Бешим Рўзиев) ўтган етти ой давомида ҳар бир урғочи чўчқадан биттадан, Навоий номли колхоз (раиси ўртоқ Маклиев) иккитадан, «Ленин йўли» колхози (раиси ўртоқ Мақсумов) икки яримтадан бола олган. «Ўзбекистон», «Правда», «Сталинград» колхозларида чўчқачилик суст ривожланаётгани устига гўштга топширилган чўчқанинг тирик вазни ўртача 45-55 килограмм, молларнинг оғирлиги 160-170 килограмм бўлган С. Одилов раис бўлган «Ўзбекистон» колхозида 1226 бош қўй нормадаги 40 килограмм ўрнига, 27 килограммга етгандаёқ гўштга топширилган.

Вобкент районида гўшт етиштириш ва харид қилиш ўтган йилдагига нисбатан тенг баравар камайиб кетган, сут тайёрлаш плани энди 43 процент бўлган. Райондаги 15 колхоздан 14 тасида сигирлардан сут соғиб олиш бултургига қараганда кескин камайган Жданов номли колхозда йил бошидан бери ҳар бир сигирдан атиги 337 килограммдан сут соғиб олинган. Ўтган йил шу вақтдагига нисбатан ҳар сигирдан қарийб 300 килограммдан кам сут соғиб олинган. Сут-товар фермасида меҳнат интизоми бўш, ҳисоб-китоб ишлари издан чиқарилган. Соғин сигирларни ширали озуқалар билан боқиш яхши ташкил қилинмаган. Колхоз раиси Ё. Шукруллаев, чорва фермаси мудири В. Мўминов ўртоқлар ваъда бериш билан чегараланиб, ишни ўз ҳолига ташлаб қўйганлар Мол боқувчилар ва сигир соғувчиларнинг иши устидан контроллик қилмайдилар.

Шу райондаги «Пахтакор», Сталин номли, Фрунзе номли, Энгельс номли колхозларда аҳвол янада ёмон. Сигирлар кўплаб қисир қолдирилган. Соғилаётган сигирларни боқиш, уларга кўкат бериш ёмон уюштирилган. Сталин номли колхозда 1960 йилнинг етти ойида ҳар бир сигирдан 1004 килограммдан сут соғиб олинган бўлса, бу йил шу вақтда фақат 553 килограммдан сут соғиб олинди. Район партия комитети ва район ижроия комитети сут етиштиришни барбод бераётган колхоз раиси А. Раҳматов ва ферма мудири М. Пирназаровларга нисбатан чора кўрмадилар.

Ғиждувон, Когон, Бухоро, Қоракўл районлари ҳам сут етиштириш юзасидан олинган мажбуриятни бажаришда орқада қолмоқда, Когон районида сут тайёрлаш йиллик плани 39,5 процент бажарилди. Кейинги ойларда сигирлардан сут соғиб олиш кўпайиш ўрнига озайиб кетди. Июлда ҳар бир сигирдан атиги 64 килограммдан сут соғиб олинди.

Қизиқ бир факт. Ғиждувон районидаги Сталин номли колхоз билан «Москва» колхози ҳамма соҳада бир хил шароитга эга. Бир-бирига қўшни бўлган бу икки колхозда сут етиштиришда катта тафовут бор. Сталин номли колхоз етти ойда ҳар сигирдан 1450 килограммдан сут соғиб олгани ҳолда, қўшни «Москва» колхозида ҳар бир сигир ҳисобига соғилган сут минг килограммга ҳам етмайди.

Нега шундай? Сталин номли колхозда сут-товар фермасига зоотехник Ҳомид Норпўлатов мудирлик қилади. Фермада сигир соғиш «арча» усулига кўчирилган, ҳар бир сут соғувчи ўз вазифасини тезвиб бажаради, сигирлардан мумкин қадар кўп сут соғиб олишга ҳаракат қилади. «Москва» колхозида эса ундай қилинмайди. Колхоз раиси Қ. Турсунов, бошланғич партия ташкилотининг секретари Тоирова ва чорва фермаси мудири Пўлатов ўртоқлар сут етиштиришни кўпайтириш учун резервлардан тўғри фойдаланиш тадбирларини кўрмаётирлар.

Область партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш бошқармаларининг раҳбарлари Сталин номли колхознинг иш тажрибасини областдаги бошқа колхозлар ва совхозларга кенг равишда ёймаётирлар. Областнинг кўпчилик хўжаликларида сигирларни «арча» усулида соғиш ташкил қилинган эмас. Область партия комитети ва область ижроия комитети чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини оширишга жонли, конкрет раҳбарлик қилмаётир.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Қизил Ўзбекистон» мухбири.

ВАҚТИНГ КЕТДИ — БАХТИНГ КЕТДИ

«ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» РЕЙДИ

<>

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг янги Программаси проектида қишлоқ хўжалигини юксалтиришнинг ва мамлакатнинг қишлоқ хўжалик маҳсулотларига ўсиб бораётган эҳтиёжларини қондиришнинг асосий йўли ҳар томонлама механизациялаш ва изчил **интенсивлаш**: фан ва илғор тажриба асосида барча колхоз ва совхозларда деҳқончилик ва чорвачиликнинг юксак маданиятига эришиш, барча экинлар ҳосилдорлигини кескин суратда ошириш ҳамда меҳнат ва маблағларни ҳар томонлама тежаган ҳолда ҳар бир гектар ердан олинадиган маҳсулотни кўпайтиришдир, дейилади.

Сариосиё районининг пахтакорлари бу йил Ватанга 45 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Район меҳнаткашларининг шу кундаги ғайрати ана шу юксак мажбуриятни бажаришга қаратилган. КПСС-нинг янги Программаси проекти — коммунистик жамият қуришнинг реал планидан руҳланган район пахтакорлари фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Сариосиёлик пахтакорлар бу йил 3 минг гектар майдондаги ғўзани машина теримига мослаб парвариш қилдилар. «Пўлат отлар»нинг жиловдорлари — механик-ҳайдовчилар мавсумда 3.900 тонна пахта териб бериш билан колхозчиларнинг қўл меҳнатини анча енгиллаштиришни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйганлар.

Мана, илғорлар теримга тушди. Хўш, машиналарни терим мавсумига тайёрлаш қандай аҳволда?

Ўтган йиллардаги аччиқ сабоқлардан тегишли хулоса чиқариб олган айрим илғор хўжаликларнинг раҳбарлари машина теримини шайланиб кутмоқдалар. Ўртоқ Ҳ. Ўрунов раислик қилаётган «Янги рўзғор» колхозидаги терим машиналарининг ҳаммаси бундан ярим ой олдин тўла ремонтдан чиқарилиб, тахт қилиб қўйилган. Механик - ҳайдовчилардан Александр Соболев, Раҳмон Жумаев, Алиқул Алимардонов ўртоқларнинг ҳар бири мавсумда 200-250 тоннадан пахта териб, КПСС XXII съездини муносиб кутиб олиш мажбуриятини олганлар. Бу колхозда машина теримига ажратилган пайкаллардаги ғўзалар агротехника талабларига мос ҳолда парвариш қилинди Ғўзанинг ғовлаб кетишига, ётиб қолишига йўл қўйилмади. Турсунойчи қизлардан Тошбиби Нарзиева, Мадина Умарова, Мукаррама Алимардонова ва бошқа ўртоқлар механизация мактабини битириб, механик-ҳайдовчи бўлиб келишган.

Афсуски, райондаги бошқа хўжаликларда машина теримига ҳозирлик ишлари ўлда-жўлда қолдириляпти. Район колхозларида 30 дан ортиқ терим машиналари бор. Уларнинг ҳаммаси аллақачонлари ремонтдан чиқарилиб, теримга тахт қилиб қўйилиши лозим эди. Аммо, машиналар ремонти турли баҳоналар билан чўзиб юборилмоқда Буни шу кунгача мавжуд машиналарнинг учдан бир қисмига қўл урилмаганлиги кўрсатиб турибди.

Ўртоқ Нормат Турсунов раҳбарлик қилаётган «Ўзбекистон» колхозида аҳвол жуда ҳам аянчли. Колхоз раисининг механизация ишлари билан шуғулланувчи ўринбосари Раҳимов ва бош инженер-техник Б. Аюпов ўртоқлар қайси майдонларни машина теришини, машиналар ремонти қандай аҳволда эканлигини аниқ тасаввур қила олмайдилар.

Калинин номли, Ленин номли ва Свердлов номли колхозларда ҳам машиналар ремонти кўнгилдагидек эмас. Калинин номли колхозда машиналар очиқ ҳавода занг босиб ётиб, ишдан чиқиб қолган. Колхознинг бош инженери ўртоқ Ш. Кенжаев машиналарни асраш ва ремонт қилиш тўғрисида ғамхўрлик қилмаётир. Мавжуд 4 та эски терим машинасидан 3 таси, «ХВС-1,2» маркали машиналардан 2 таси ремонт қилинган бўлса ҳам, сифати ёмон, кўп деталлари етишмайди.

Колхозларнинг раҳбарларидан тортиб, «Узсельхозтехника» район бўлимининг раҳбарларигача эски маркадаги «СХМ-48М» ва «СХС-1,2» машиналарини ремонт қилиш ўрнига, уларни акт билан балансдан чиқариб ташлаш ва давлатдан янги техника талаб қилишдек нотўғри фикр ҳукмрон бўлиб келмоқда. «Узсельхозтехника» район бўлимининг бошлиғи Ю. А. Пак, бош инженери Шчеглов ўртоқларнинг машиналар ремонтидаги бундай хунук ҳолни кўра-била туриб пинагини бузмаётганлиги кишини ҳайратда қолдиради.

Пахта териш машиналарини ремонт қилиш ишининг бу қадар ташвишли аҳволга тушиб қолишига сабаб нима? Аввало шуни айтиш керакки, район партия, совет ташкилотларининг қарорига кўра барча терим машиналари «Узсельхозтехника» район бўлимининг устахонасига олиб келиниши ва шу ерда сифатли ремонт қилиниши лозим эди. Бироқ, район партия комитетининг секретари М. Умаров, райижроком раиси Х. Болтаев ўртоқлар чиқарилган қарорларнинг ижроси учун курашмадилар. Район колхозларидаги машиналарнинг 30 процентдан кўпи ремонтсиз ётибди.

Бу йил район колхозларида терилган пахтанинг 5400 тоннасини қоп-қанорсиз ташиш планлаштирилган. Бироқ, бу муҳим ишга ҳам ҳеч қандай ҳозирлик кўрилмаяпти.

Сариосиё район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари қимматли кунларнинг қадрига етмоқлари, вақтни бекор кеткизмай, барча техниканинг тахт қилиб қўйилишини таъминлашлари, ишни республика механизаторларининг III съезди талаблари асосида ташкил этишлари керак.

Н. ҒУЛОМОВ — «Узсельхозтехника» район бўлимининг ходими; **Ш. ҚУРБОНОВ** — колхозлараро қурилиш ташкилоти партия комитетининг секретари; **Н. ЮНУСОВ** — «Янги рўзғор» колхозидаги «Қизил Ўзбекистон» мухбирлар постининг аъзоси; **А. ХАЛИЛОВ** — «Қизил Ўзбекистон» мухбири.

ПАХТА МАШИНАДА ТЕРИЛМОҚДА

ҚОСОН, (ЎзТАГ). Сурхондарё областининг механизаторлари пахтани машинада теришга ўтган йилдагидан анча олдин киришдилар. Косон районидаги Хрушчев номли совхозда коммунист Мисрат Сатторов «ХВС-1,2» агрегатини биринчи бўлиб далага чиқарди. Ўтган йили у 150 тонна пахта терган эди. Бу йил мавсумда 250 тонна «оқ олтин» териш мажбуриятини олди. Механик-ҳайдовчилардан Абдулла Бобоев ва Ҳайрулла Муфтуллаевлар ҳам Сатторов билан бирга теримни бошлаб юбордилар.

Энгельс номли колхоз машинада терилган пахтанинг дастлабки тонналарини тайёрлаш пунктига жўнатди.

Поп резина буюмлари заводи коллективида КПСС XXII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақа кенг қулоч ёймоқда. Завод коллективи ўртасида Этерия Рурца ўз меҳнат ғайрати билан бошқаларга намуна бўлмоқда. У смена топшириқларини ҳар вақт ортиғи билан бажаради ва нуқул биринчи сортли маҳсулот тайёрламоқда. СУРАТДА: илғор ишчи Э. РУРЦА.

Г. Бойко фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЁШ АВЛОДНИ КОММУНИСТИК ЗАМОНАМИЗГА МУНОСИБ ҚИЛИБ ЎСТИРИНГИЗ

Н. С. ХРУЩЕВ

ҚОНУН АМАЛДА

Бугун 1 сентябрь, ўқув йилининг биринчи куни. Ёз бўйи соя-салқин жойларда, лагерь ва боғларда мириқиб дам олган ўқувчилар яна жонажон мактаб кучоғига қайтдилар. Уларни билимнинг янги-янги сирлари, ажойиб ва кўнгилли меҳнат кутяпти.

Ҳа, меҳнат мактабнинг ажралмас йўлдоши бўлиб қолди. Мактабимиз ўн бир йиллик меҳнат-политехника мактабига айлантирилган. Мана, икки йилдирки, мактабимизда ўқувчиларга таълим бериш унумли меҳнат билан, ишлаб чиқариш билан, қайноқ ҳаёт билан мустаҳкам боғланган ҳолда олиб бориляпти.

Аввало биз мактаб қошидаги ўқув устахоналарини асбоб-ускуналар билан тўла таъминлашга алоҳида эътибор бердик. Бу соҳада мактабимизга оталик ташкилоти — капитал қурилиш бошқармаси яхши ёрдам берди. Биз мактабда токарлик, слесарлик ва дурадгорлик бўйича учта ишлаб чиқариш бригадаси ташкил этдик. Бригада аъзолари ўқишдан кейинги вақтларида ташкилотларнинг буюртмаларини бажарадиган бўлиб қолдилар.

Юқори синф ўқувчилари ишлаб чиқариш таълимини марказий ремонт-механика заводида ўтказишди. Завод маъмурияти ўқувчиларга ишлаб чиқаришнинг маълум соҳалари бўйича билим ва меҳнат малакалари олишлари учун зарур бўлган ҳамма имкониятларни яратиб бераётир. Ўқувчиларнинг ишлаб чиқариши таълимига заводнинг кўзга кўринган инженер-техник ходимлари ва малакали мастерлари раҳбарлик қилишади. Улар ўқувчиларга меҳр билан ҳунар ўргатишяпти.

10- синф ўқувчилари заводнинг механика цехида таълим олишяпти. 9- синф ўқувчилари икки группага бўлиниб, электрообмотчиклик ва электрослесарлик касбини эгаллашди.

Завод маъмурияти ҳар бир ўқувчини малакали ишчиларга бириктиб қўйди. Бу ўқувчиларга бериладиган ишлаб чиқариш таълими сифатини яхшилашга, қисқа муддат ичида ишлаб чиқаришнинг маълум соҳаси бўйича пухта меҳнат малакаси ҳосил қилишга ёрдам берди. Ўтган ўқув йилида 10-синфларни тамомлаган кўпчилик ўқувчиларимиз ремонт-техника заводида ва бошқа корхоналарда ишда қолдилар.

Ҳали олдимизда ўқувчиларга ишлаб чиқариш таълими бериш билан боғлиқ бўлган бир қатор вазифалар турибди. Биз завод коллективи билан алоқамизни янада мустаҳкамлаймиз. Янги ўқув йилига пухта тайёргарлик билан келган мактаб педагогика коллективи ўқувчиларга ишлаб чиқариш таълими беришни ҳозирги кун талаблари даражасига кўтариш учун ҳамма имкониятларни ишга солади.

М. ТУРСУНАЛИЕВ.

Олмалиқ шаҳридаги В. И. Ленин номли 2-ўн бир йиллик меҳнат-политехника мактабининг директори

117 мактаб бир сменада

Каттақўрғон район партия, совет ташкилотлари ва бутун жамоатчилик ёрдами билан 1961-62 ўқув йилида 117 мактабда машғулотлар бир сменага кўчирилди. Бунда ёғ-мой комбинати, пахта тозалаш заводи, ТЭЦ, Хрушчев номли, Ленин номли колхозлар намунали ишлар қилдилар.

108-мактаб ота-оналар комитети ота-оналар кучи билан 9 хонали мактаб биносини қурди.

Х. ЭШМУРОДОВ,

район халқ маориф бўлимининг инспектори.

ИНТЕРНАТ-МАКТАБЛАР

Республикамизда интернат-мактабларнинг ташкил топа бошлаганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин халқимиз «бу мактабларнинг истиқболи порлоқ, уларнинг тармоғи кенгаяверсин» деган умид билдиряпти. Бу табиий. Чунки интернат-мактабларда ёш авлоднинг тарбиясини юксак даражага кўтариш учун барча имкониятлар бор. Ўз фарзандларини интернат-мактабларда тарбиялашни орзу қилаётган ота-оналар сони тобора кўпаётганининг боиси ҳам шунда.

Кейинги йилларда республикамизда интернат-мактаблар тармоғи жуда тез кенгаймоқда. Буни аниқ тасаввур қилиш учун бир-икки рақамларни тилга олишнинг ўзи кифоя. 1956 йили, яъни республикамизда интернат - мактаблар ташкил топа бошлаган йили фақат бешта ана шундай мактаб бўлиб, уларда 1132 ўқувчи таълим олди. Ўтган 1960-61 ўқув йилида эса интернат-мактаблар сони 91 тага етди, уларда 20.527 бола ўқиди.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИДА ЯНА 61 ИНТЕРНАТ-МАКТАБ ИШГА ТУШАДИ. УЛАРДА ЎҚУВЧИЛАР СОНИ 40 МИНГГА ЕТАДИ. ЕТТИ ЙИЛЛИК РАҚАМЛАРИ ЯНАДА ЮКСАК: 1965-66 ЎҚУВ ЙИЛИГА БОРИБ, РЕСПУБЛИКАМИЗДА 385 ИНТЕРНАТ-МАКТАБДА 110 МИНГ ЎҚУВЧИ ТАЪЛИМ ОЛАДИ.

Бу рақамлар партия ва ҳукуматимизнинг ёш авлод тарбияси, унинг давримизнинг муносиб кишилари бўлиб етишиши йўлида тинмай ғамхўрлик қилиб келаётганининг ёрқин далилидир.

Республикамизда яқин йиллар ичида ўз фарзандини интернат-мактабларда тарбиялашни истаган ҳар бир меҳнаткашнинг талабини қондириш имконияти яратилади.

Кўпчилик интернат-мактабларимиз қисқа муддат ичида ўқув-тарбия ишларини яхшилаш, ёшларга пухта билим ва меҳнат малакаси беришда дастлабки ютуқларни қўлга киритаётирлар. Айрим интернат-мактабларда бу борада маълум тажрибалар ҳам тўпланди.

Янги ўқув йили умумий таълим мактабларида бўлгани каби интернат - мактабларда ҳам уюшқоқлик ва катта тайёргарлик билан бошланаётир. Интернат-мактабларимиз тажрибали педагог ва тарбиячилар билан таъминланди.

ШУНИСИ ҚУВОНЧЛИКИ, РЕСПУБЛИКАМИЗДА ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА ҲАМ ИНТЕРНАТ - МАКТАБЛАР ТАШКИЛ ЭТИЛАЕТИР. Ўтган ўқув йилида республика музика таълими интернат-мактаби иш бошлаган эди. Бу йил 480 ўринли жисмоний тарбия интернат-мактаби очилди.

Ҳали олдимизда интернат-мактаблар тармоғини муттасил равишда кенгайтириб бориш, мавжудларининг ўқув-моддий базасини мустаҳкамлаш ва ўқув-тарбия ишлари сифатини ошириш билан боғлиқ бўлган бир қатор вазифалар турибди.

Шубҳа йўқки, интернат-мактабларнинг ишчан педагогика коллективлари бу вазифаларни муваффақият билан бажарадилар. Яқинлашиб келаётган КПСС XXII съездини ўқув-тарбия ишларини янада юксалтириш, ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашда янги муваффақиятларга эришиш билан кутиб оладилар.

М. РАҲМАТУЛЛАЕВ,

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлими мудирининг ўринбосари.

Ёзги каникул таассуротларини ўқитувчи билан ўртоқлашиш қандай мароқли! Суратда: Тошкент шаҳридаги 20-мактаб ўқувчилари ўз ўқитувчилари Г. П. Илёсовага гулдасталар тақдим этмоқдалар. В. Сироткин фотоси.

ПАРТИЯГА ТАШАККУР

Ўғлим Тоҳирга ўқув анжомлари олатуриб, ниҳоятда тўлқинланиб кетдим. Негаки, бу йил саккизинчи фарзандимни мактаб қучоғига узатяпман. Йиллар ўтади. Бу ўғлим ҳам совет мактабида тарбияланиб, замонамизга муносиб киши бўлиб етишади. Биз — ота-оналар ўз ўғил-қизларимиз тақдирини совет педагогларига ишониб топширар эканмиз, уларнинг фарзандларимизни меҳнатсевар, қобилиятли қилиб тарбиялашда ўз билимларини, куч-қувватларини аямасликларига аминмиз.

Ҳозир суперфосфат заводининг конструкторлик бўлимида ишлаётган катта ўғлим Адҳамни, ўқитувчи қизларим Сайёра ва Ҳанифани ҳамда булардан кейинги фарзандларимни мактабга биринчи бор узатаётганимда ҳам ана шундай хаёлларга борган эдим. Улар касб эгалари бўлиб, меҳнаткаш кишилар бўлиб етишганликлари учун, болаларимни тарбиялагани учун совет педагогларига, жонажон партия ва ҳукуматимизга ўз миннатдорлигимни изҳор қилиш учун сўз тополмайман. Мен бир оиламиз ҳаётинигина гапиряпман. Бизнинг оиламизнинг ана шундай порлоқ тақдири — мамлакатимиздаги миллионлаб совет оилаларининг тақдиридир.

Оиламиз шу кунларда барча оилалар каби қувончли воқеаларни бошидан кечирмоқда. Оила аъзоларимиз дастурхон устида тўпланса ҳам партиямизнинг янги Программаси проекти устида гап кетади. Бу буюк ҳужжат мамлакатимизда коммунизм қуриш йўлларини белгилаган.

Шуниси қувончлики, партиямизнинг бу ҳужжатида фарзандларимизни меҳнатсевар, билимли, юксак аҳлоқли кишилар — коммунизм кишилари қилиб тарбиялаш учун нимаики лозим бўлса, ҳаммаси бирма-бир кўрсатиб берилган.

Бу — биз ота-оналарнинг қалбимиздаги ўйларимиз, орзу-истакларимизнинг худди ўзидир. Ёш авлоднинг, фарзандларимизнинг келажаги, тарбияси учун ҳар қандай ота-онадан ҳам зиёдроқ ғамхўрлик қилаётган азиз, меҳрибон партия ва ҳукуматимизга минг-минг раҳмат айтсак арзийди.

С. АКРАМОВА,

қаҳрамон она.

Самарқанд шаҳри.

УНИВЕРСИТЕТИМИЗНИНГ ТЎРИ СИЗНИКИ

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети республикамиз маданиятининг кўрки, ифтихори ҳисобланади. Ҳақиқатан ҳам университет ташкил топган 41 йил давомида фан ва маданиятимизнинг равнақига бебаҳо ҳисса қўшди. Унинг бағридан етишиб чиққан кўпгина олимларнинг номи фақат иттифоқимиздагина эмас, балки чет элларда ҳам машҳурдир.

Табиийки, совет шарқининг йирик илм-фан маркази бўлган бу университетда таълим олишни ҳар бир ёш йигит ва қиз ўзи учун катта шараф деб билади. Университетда ўқиётган ёшларнинг сони йил сайин кўпайиб бормоқда. Ҳозир ТошДУнинг 10 факультетида олти мингдан ортиқ студент фан асосларини эгалламоқда.

Бу йил университетга кирувчилар учун яхши шароит яратиб берилди. Республикамизнинг узоқ областларида университетга киришни истовчилар учун тайёрлов курсларининг бўлимлари ташкил этилди. Физика, механика-математика ва кимё факультетларига киришни истаган ёшлар учун махсус тайёрлов курслари очилди. Бунинг натижасида университетга фан чўққисини эгаллашга иштиёқи баланд ёшлар танлаб олинди. Бу йил университетнинг биринчи курсига қабул қилинган 941 йигит ва қизнинг кўпчилиги ишлаб чиқариш стажига эга бўлган, меҳнатда тобланган, ҳаётий тажрибаси бор ёшлардир.

Фан чўққиларини эгаллаб, замонамизнинг муносиб кишилари бўлиб етишиш учун университет аудиторияларига қадам қўйган ёшларга уларнинг ўқишларида муваффақиятлар тилаймиз.

Т. ПИДАЕВ.

Тошкент Давлат университетининг старший ўқитувчиси.

ҲАМИША ЭЪТИБОРИМИЗДА

Совет мактаби катта тараққиёт йўлидан боряпти. У хўжалигимизнинг кўп соҳаларига билимдон ва меҳнатсевар кадрлар етказиб бермоқда. Бу, ҳаммамизни жуда мамнун қилади, албатта.

Районимиз жамоатчилик ташкилотлари мактабларда ўқув-тарбия ишларини янада яхшилаш ва уларнинг ўқув моддий базасини мустаҳкамлашда педагогика коллективларига яқиндан ёрдам бериб келмоқдалар.

Кейинги икки-уч йил ичида районимизда колхозлар маблағи ва давлат ҳисобига 12 янги мактаб биноси қурилди.

«Қизил Юлдуз» колхози правлениеси (раиси ўртоқ М. Мелиев) 1959-1960 ўқув йилида районда биринчи бўлиб интернат-мактаб биносини қуриб, фойдаланишга топширган эди. Ҳозир бу интернат-мактабда меҳнаткашларнинг 150 фарзанди таълим олмоқда. Колхоз правлениеси янги ўқув йилидан бошлаб ўқувчилар контингентини 180 кишига етказиш мақсадида қўшимча синф хонаси қуриб берди. Район жамоатчилигининг яқиндан берган ёрдами туфайли районимиздаги 55 мактабнинг ҳаммаси 1959-1960 ўқув йилидан бошлаб бир сменали машғулотларга кўчган эди.

Янги ўқув йили олдидан яна 71 қўшимча синфхона қуриб берилди.

«Қизил юлдуз», Ленин номли, Карл Маркс номли, Свердлов номли колхоз правлениелари саккиз йиллик таълимга айлантирилган мактабларнинг ўқув-материал базаларини мустаҳкамлаш учун қўшимча маблағ ажратиб, ўқув кўргазма асбоблари, муҳтож болалар учун кийим-кечак ва дарсликлар олиб бермоқдалар.

Шуни алоҳида уқтириш керакки, район мактабларидаги ҳамма ўқув асбоблари, парта, доска, ўқув анжомлари янги ўқув йилига анча барвақт тахт қилиб қўйилди. **Ўқув инвентарларининг деярли ҳаммасини юқори синф ўқувчилари ремонт қилдилар.**

Районимизда умумий мажбурий таълим планини тўла бажаришга алоҳида эътибор берилаётир. Йил давомида ўқувчи қизлар контингентини сақлаб қолиш ва машғулотларни ташлаб кетган айрим ўқувчи қизларни мактабларга қайтариш масаласи билан жиддий шуғулланяпмиз.

Мактабларимизда янги ўқув йили бошланди. Педагогик коллективлар янги куч ва ғайрат билан ўзларининг севикли ишларини бошлаб юбордилар. Районимизнинг бошқа меҳнаткашлари каби халқ маорифи ходимлари ҳам яқинлашиб келаётган КПСС XXII съездини муносиб совғалар билан — мактаб ҳақидаги Қонунни тўла ҳаётга татбиқ қилиш, ёш авлодни тарбиялаш савиясини янада яхшилаш билан кутиб олиш тараддудидалар. Шубҳа йўқки, партиямизнинг янги Программаси проектидан илҳомланган халқ маорифи ходимлари янги ўқув йилида ўз олдиларида турган буюк вазифаларни шараф билан бажарадилар.

М. ЖУМАНАЗАРОВ,

Ўзбекистон КП Китоб район комитетининг секретари.

Тошкент шаҳрининг Чилонзор массивида яна уч мактаб биноси қад кўтарди. Бу мактабларда ўқувчиларнинг билим олиши ва меҳнат малакасини ҳосил қилиши учун ҳамма шароитлар бор. Рассом Н. Меламед қуйида шу мактаблардан бири — 162-мактабнинг ташқи кўринишини тасвирлаган.

БОЛАЛАРГА ЯХШИ СОВҒА

ТЕРМИЗ. («Қизил Ўзбекистон» мухбири). Область қурилиш бошқармасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари шаҳар ўқувчилари учун яхши совға ҳозирладилар. Улар янги мактаб-интернатни қуриб битказдилар.

Ленин номли майдонда қад кўтарган бу икки қаватли муҳташам бинода бугундан бошлаб 520 бола ўқийди. Мактаб территорияси шаҳарчага ўхшайди. Бу ерда ўқув корпусидан ташқари 150 ўринли ошхона, ётоқхона, спорт зали, фан лабораториялари, клуб, кутубхона ва устахоналар бор.

— Бизларнинг меҳнатимиз болаларни хурсанд қилса, мукофот олгандай бўламиз, — дейди қурилиш комплекс-механизациялашган бригадасининг бошлиғи ўртоқ Назаров.

Бугун республикамиз мактабларида янги ўқув йили бошланди. Педагогика коллективларимиз ёш авлодни — коммунистик жамият қурувчи ва шу жамиятда яшовчи авлодни тарбиялашдек шарафли ишларига киришдилар.

Халқ маорифи органлари ва мактабларнинг кўп минг кишилик коллективлари янги ўқув йилини совет халқи, Ватанимиз ҳаётида муҳим воқеа содир бўлаётган — ҳамма ерда КПССнинг Программа ва Устави проектлари қизғин муҳокама қилинаётган ва XXII съездни ажойиб меҳнат ғалабалари билан кутиб олиш учун умумхалқ мусобақаси тобора авж олаётган бир пайтда бошладилар.

Қаҳрамон совет халқи етти йилликнинг икки йилидаги ўз меҳнат ғалабалари билан ҳақли равишда фахрланади. Етти йиллик планнинг халқ хўжалиги ва маданиятнинг ҳамма соҳаларида муваффақиятли равишда амалга оширилаётганлиги социалистик экономика ва маданиятимизнинг янада барқ уриб ўсишидан далолат бериб турибди. Шубҳасиз, бунда фан ва техниканинг беқиёс даражада равнақ топиши ҳал қилувчи омиллардан биридир.

Демак, юқори маълумотли кишиларни тарбиялаб етиштириш муҳим вазифалардан биридир. «Коммунизмга ўтиш, — дейилади КПСС Программаси проектида, — **ҳам жисмоний, ҳам ақлий меҳнатга, ижтимоий ва давлат ҳаётининг турли соҳаларида, фан ва маданият соҳасида актив фаолиятга лаёқатли бўлган коммунистик онгли ва юқори маълумотли кишиларни тарбиялаш ва тайёрлашни тақозо қилади».** Шунинг учун ҳам коммунистик қурилиш авж олдирилган ҳозирги кунларда совет мактаби, ўқитувчилар ва халқ маорифи ходимларининг роли ниҳоятда буюкдир.

Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш ва СССРда халқ маорифи системасини янада ривожлантириш тўғрисидаги Қонун ёш авлодга билим ва тарбия бериш ишларини ҳозирги талаблар даражасига кўтаришда муҳим аҳамиятга эга бўлди. Қонуннинг қабул қилинганига икки йилдан ортиқроқ вақт ўтди. Шу вақт давомида Ўзбекистон ССРда халқ маорифи системасини қайта қуриш соҳасида кўпгина ютуқлар қўлга киритилди.

Умумий етти йиллик таълим ўрнига саккиз йиллик таълимнинг жорий этилганлиги, ўқув ёшидаги болаларни мактабга тўлиқ жалб этишда жамоатчиликнинг яқиндан ёрдам берганлиги мактаблар тармоғини бирмунча кенгайтириш ва уларда ўқувчилар контингентини ошириш имконини берди. Ҳозир республикадаги 6600 умумий таълим мактабларида меҳнаткашларнинг 1,5 миллиондан ортиқ фарзанди таълим оляпти.

МАОРИФЧИЛАР ЯНГИ ВАЗИФАЛАР ОЛДИДА

З. ҚОДИРОВ,

Ўзбекистон ССР маориф министри.

<>

Мактабларнинг ўқув-моддий базаларини мустаҳкамлаш ҳамда мактабларни бир сменали машғулотларга кўчириш партия ва совет ташкилотлари, халқ маорифи органлари ва кенг жамоатчиликнинг диққат марказида турибди.

Республикамиз мактаблари политехник таълимни амалга ошириш учун аввалги йиллардагига қараганда анча яхши шароитга эгадирлар. Мактабларда беш мингдан ортиқ турли ўқув кабинетлари, уч мингдан зиёд таълим устахоналари, қишлоқ мактабларининг кўпчилигида ўқув тажриба участкалари бор.

Шуни ишонч билан айтиш мумкинки, халқ маорифи ишини қайта қуриш соҳасида ўқитувчилар ва халқ маорифи ходимларининг зўр куч ва қувват сарфлаб ишлашлари туфайли мактабларимизда таълимни ҳаёт билан, коммунистик қурилиш практикаси билан мустаҳкам боғлаб олиб боришда яхши натижаларга эришилаётир. Умум фойдали ишлаб чиқариш меҳнати коммунистик тарбия системасида мустаҳкам ўрин эгаллаб бормоқда.

Аммо мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш ва халқ маорифи системасини янада ривожлантириш соҳасида қўлга киритилган катта муваффақиятлар билан бир қаторда кўпгина камчиликларга ҳам йўл қўйилмоқда.

Республика мактабларида умумий мажбурий таълим бўйича халқ хўжалик планининг бажарилиши ҳамон қониқарсиз аҳволда. Қорақалпоғистон АССР, Сурхондарё ва бошқа областларнинг бир қатор районларида халқ маорифи органлари ва мактабларнинг педагогик коллективлари мактабларда болаларнинг ўқишлари учун нормал шароит яратиб бериш масалалари билан жиддий шуғулланмаётирлар, мактаблар қошида интернатлар ташкил этиш ва умумий таълим фондини вужудга келтириш, мактабдан ажратиш каби масалаларни маҳаллий советлар олдига ўз вақтида қўймаётирлар. Ўқувчиларнинг мактабдан кетиб қолишлари каби ҳоллар билан муросасозлик қилиб келмоқдалар, айрим қизларни ўқишдан қолдириб турмушга чиқариб юбориш каби шармандали фактларга қарши актив кураш олиб бормаётирлар.

Халқ маорифи органлари ва мактабларнинг ишларини текшириш шуни кўрсатдики, кўпгина мактабларда ўқувчиларнинг предметларни бўш ўзлаштираётганликларининг сабаби айрим ўқув предметларининг паст савияда ўқитилаётганлигидир. Халқ маорифи органлари ва мактабларнинг раҳбарлари ўқитувчилар иши устидан назоратни бўшаштириб юборганлар.

Айрим ўқитувчилар ўқитишнинг эффектли бўлиши учун курашмайдилар, рационал методик приёмларни қидириб топиш устида ишламайдилар, дарсларда кўргазмали ўқув қуроллардан унумли фойдаланмайдилар. Ўз-ўзидан маълумки, бундай ўқитувчиларнинг дарслари қуруқ ўтади, ўқувчиларни зериктириб қўяди. Баъзи ўқитувчилар эса ўқувчиларга нисбатан талабчанлик қилмайдилар. Бунинг оқибатида ўқувчилар билимини сунъий равишда юқори баҳолаш ҳоллари рўй беради. Мактабларнинг раҳбарлари эса таълим-тарбия ишларига катта зарар етказадиган бундай кўзбўямачилик фактларига қарши кураш олиб бормаётирлар.

Тажриба шуни кўрсатдики, бир сменали машғулотларга ўтган мактабларда таълим-тарбия ишларини юксак даражага кўтариш учун жуда катта шароитлар вужудга кел ади. Бироқ бир сменага ўтган мактабларнинг айримларида бундай шароитдан етарли фойдаланилмаётир.

Областларда куни узайтирилган мактаблар ва группалар ташкил этиш ишлари ҳам ғоят қониқарсиз аҳволда.

Мактабларда болаларга жисмоний ва эстетик тарбия бериш соҳасида жиддий нуқсонлар бор. Ҳар йили ўтказилаётган республика спорт мусобақалари ва мактаб ўқувчиларининг республика спорт мусобақалари ҳамда мактаб ўқувчиларининг спартакиадалари ҳали кўпгина мактабларда ўқувчилар ўртасида спорт ҳаракатларини ривожлантириш ишларига етарли аҳамият берилмаётганлигини яққол кўрсатмоқда. Халқ маорифи органлари ва мактабларнинг раҳбарлари эса бу муҳим масала билан дуруст шуғулланмаётирлар.

Ишчи-ёшларнинг кечки таълимини ривожлантириш ишларида ҳам кўпгина камчиликларга йўл қўйилмоқда. Айрим жойларда уларнинг билим олишлари учун етарли шароит яратиб берилмаётир.

Мактаблар, мактаб-интернатлар ва бошқа болалар муассасаларининг капитал қурилиши районларда ва областларда секин олиб борилмоқда. Кўпгина мактабларда ўқув кабинетлари ва устахоналари йўқ. Бу эса политехник таълимни ва меҳнат тарбиясини тўғри ташкил этишга халақит беради.

Халқ маорифи органлари ва мактабларнинг педагогик коллективлари таълим-тарбия ишларида юз бераётган бу нуқсонларни тезда бартараф қилиш чораларини кўришлари лозим.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1961 йил июль ойида «Умумий таълим мактаблари ўқувчиларининг ишлаб чиқариш таълимини яхшилаш тўғрисида» қарор қабул қилдилар. Қарорда таълимни ишлаб чиқариш меҳнати билан боғлаб олиб боришнинг зарур шарти бўлган умумий ва политехник таълимни кескин яхшилаш вазифалари қўйилди. **Халқ маорифи ходимлари бу қарорга қатъий амал қилиб, ўқувчиларнинг кенг профилда касб танлашлари учун шароит яратиб беришлари, уларни фақат ўзлари ишлаётган цех билангина эмас, балки бутун ишлаб чиқариш билан таништиришлари, меҳнатнинг илғор методларини ўргатишлари лозим.**

Халқ маорифи органлари ва мактаблар раҳбарларининг вазифалари ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш ва янги коммунистик жамиятнинг актив қурувчилари қилиб етказишдан, мактабда назоратни ва ўқитувчилар ишларига талабчанликни кучайтиришдан, уларга методик ёрдам беришдан, ўқитувчиларнинг педагогик маҳоратларини ошириб бориш ҳамда турмуш шароитларини яхшилаш ҳақида ғамхўрлик қилишдан иборатдир.

Саҳифани «Қизил Ўзбекистон» газетасининг фан, мактаб ва ишлаб чиқариш штатсиз бўлими уюштирди.

КАБАРДИНО-БАЛКАР АССРНИНГ 40 ЙИЛЛИГИ

ҚАРДОШ ХАЛҚЛАР ОИЛАСИДА

Бугун Кабардино-Балкар автоном республикаси ташкил топганига 40 йил тўлди. Тарихан қисқа давр ичида республика меҳнаткашлари халқ хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантиришда мислсиз катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Автоном республиканинг меҳнаткашлари бугун ўз миллий байрамларини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олар эканлар, улар қирқ ёшга тўлган ўз ўлкаларининг жонажон Коммунистик партия раҳбарлигида, улуғ рус халқи ва Ватанимиздаги бошқа халқларнинг оғаларча ёрдами билан қўлга киритган ғоят катта муваффақиятларига фахрланиш ҳисси билан назар ташлайдилар.

Қисқа давр ичида Кабардино-Балкар республикасида саноат, жумладан унинг машинасозлик, приборсозлик, станоксозлик, электротехника, озиқ-овқат сингари тармоқлари жуда тез суръатлар билан ўсди. Автоном республикада ишлаб чиқарилаётган машина ва жиҳозлар мамлакатимизнинг барча иқтисодий районларига ҳамда 22 та чет эл мамлакатига чиқарилмоқда.

Республиканинг қишлоқ хўжалиги гуркираб ўсяпти. Кейинги тўрт йил ичида чорва маҳсулотлари тайёрлаш 2,5-3,5 баравар, ғалла — 2,8 марта, маккажўхори — 4 мартадан ортиқ ўсди.

Кабардино-Балкар республикаси ёппасига саводхон ўлкадир. Ҳозир бу ерда 281 мактаб, Давлат университети, бир қанча техникумлар, шунингдек илмий-текшириш муассасалари ишлаб турибди. Адабиёт, санъат, матбуот, радио, телевидение ривож топмоқда.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси туфайли республикада хотин-қизларнинг тўла озодлиги таъминланди ва уларнинг меҳнатда ажойиб қаҳрамонликлар кўрсатиб ишлашлари учун кенг йўл очилди. Республика саноати ва қурилишида минглаб хотин-қизлар фидокорона меҳнат қилмоқда. Раҳбарлик лавозимларида ишлаётганлар орасида хотин-қизлар ҳам анчагина бор. СССР, РСФСР, Кабардино-Балкар АССР Олий Советларининг депутатлари орасида хотин-қизлар салмоқли ўрин тутади.

Автоном республика социалистик қурилиш соҳасида катта муваффақиятларни қўлга киритди ва партия ҳамда ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланди. Республика икки марта Ленин ордени билан мукофотланди. Республиканинг перспективаси ниҳоятда порлоқдир. Етти йиллик давомида халқ хўжалигига ўтган етти йилдагига нисбатан икки ярим баравар ортиқ маблағ сарфланади. 18 та янги завод, фабрика, жумладан Нальчик гидрометаллургия заводи ишга тушади. Қишлоқ хўжалигининг барча тармоқлари, айниқса маккажўхори, дон етиштириш кўпайтирилади ҳамда боғдорчилик, узумчилик тармоқлари кенг ривожланади. 1965 йилга келиб чорва маҳсулотлари тайёрлаш тўрт мартадан ортиқ кўпаяди.

КПСС Программаси ва Устави проектларидан ғоят илҳомланган автоном республика меҳнаткашлари коммунистик қурилиш соҳасида янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритиш билан КПСС XXII съездини муносиб кутиб олмоқдалар.

А. ОДИЛОВ.

Ўзбекистоннинг кўпгина мактабларида хитой, ҳинд ва ўрду каби чет эл шарқи мамлакатлари тиллари ўрганилмоқда. Суратда: Тошкент шаҳридаги 24-мактабнинг учинчи синф ўқувчиларидан Эльфот Набиев ва Ойдин Қодировалар бу йил биринчи марта ҳинд тилини ўргана бошлайдилар.
В. Сваричевский фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Ғарбий Германия маъмурларининг сурбетларча иғвогарлиги

БОНН, 30 август. (ТАСС). СССР нинг Германия Федератив Республикасидаги савдо ваколатхонасининг ходими инженер В. А. Припольцев ишдан уйга қайтаётган вақтда, Ғарбий Германиянинг Кельн шаҳридаги полицияси томонидан қамоққа олинди. СССР нинг Германия Федератив Республикасидаги элчихонаси ходимларининг ғайри-қонуний суратда қамоққа олинган Совет гражданининг қаерда турганлигини Германия Федератив Республикаси ташқи ишлар министрлиги ва полицияси орқали аниқлаш ҳамда у билан учрашишга рухсат олиш йўлидаги ҳаракатлари беҳуда бўлди. Германия Федератив Республикасининг маъмурлари халқаро практикадаги ана шу қонуний ва элементар талабни қондиришдан бош тортдилар.

В. А. Припольцев Эссен шаҳридаги тергов тюрьмасига жўнатилганлиги кейинчалик матбуот орқали маълум бўлди.

Совет элчихонасининг вакиллари В. А. Припольцев билан учрашишни талаб қилганларида, Ғарбий Германиянинг суд органлари В. А. Припольцев билан суҳбат рус тилида эмас, балки немис тилида олиб борилсин, деб халқаро практикада мисли кўрилмаган ғайри-қонуний шартни қўйдилар.

Мавжуд маълумотларга кўра, В. А. Припольцевга бутун тун бўйи ухлаш имконияти берилмаган ва у тўхтовсиз суратда иғвогарлик руҳида сўроқ қилинмоқда. Бачкана матбуот В. А. Припольцев тўғрисида бемаъни ғийбатлар ва овозалар тарқатиб, уни ҳар хил жиноятлар қилишда айбламоқда.

СССР элчихонаси полиция маъмурларининг ғайри-қонуний ва иғвогарликдан иборат ҳатти-ҳаракатларига қарши кескин норозилик билдирди ҳамда В. А. Припольцевнинг дарҳол озод қилинишини талаб этди.

Хавфсизликни таъминлаш йўлидаги муҳим тадбир

АГРЕССОРЛАР УРУШ БОШЛАБ ЮБОРСАЛАР, УЛАР ЯНЧИБ ТАШЛАНАЖАГИНИ АВАНТЮРА ИШҚИБОЗЛАРИ БИЛИШЛАРИ КЕРАК.

ТИНЧЛИК ВА ХАВФСИЗЛИК МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг ҳақиқий ҳарбий хизмат муддатларини ўтаган солдатлар, матрослар, сержантлар ва старшиналарни запасга бўшатишни вақтинча кечиктириш тўғрисидаги қарори бугун социалистик лагерь мамлакатлари матбуотининг диққат марказида турибди. Газеталар бу қарорга СССР ва бошқа социалистик мамлакатларнинг хавфсизлигини таъминлаш йўлидаги зарур чора ва муҳим тадбир деб баҳо бермоқдалар.

Польшада чиқадиган газеталар КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети халқаро вазиятнинг кескинлашганлиги ҳамда НАТО аъзолари бўлган давлатлар Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик мамлакатларга таҳдид қилаётганликлари муносабати билан шу чораларни кўришга мажбур бўлдилар, деб таъкидлайдилар. «Глос праци» газетаси ёзадики, Совет Иттифоқи, шунингдек социалистик ҳамкорликдаги ҳамма мамлакатлар бошқа давлатлар билан бўлган муносабатларида ҳеч қандай масалани қурол кучи билан ҳал этишни ният қилмайди.

Чехословакияда чиқадиган ҳамма газеталар, Совет Иттифоқининг Германия билан сулҳ шартномаси тузиш тўғрисидаги таклифларига жавобан АҚШ ва унинг НАТОдаги шериклари ҳарбий тайёргарликларни кучайтираётганликлари сабабли Совет Иттифоқи ана шу чорани кўришга мажбур бўлди, деб таъкидлайдилар. «Лидова демократие» газетаси КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарори «мустаҳкам тинчликни таъминлаш ишига хизмат қилади», деб ёзади. «Праце» ва «Млада фронта» газеталари СССРнинг ўз мудофаа қобилиятини янада мустаҳкамлаш йўлидаги тадбирларини мамлакат хавфсизлигини таъминлаш зарурлиги тақозо қилади, деб таъкидлайдилар.

Германия Демократик Республикасида чиқадиган «Нейес Дейчланд» газетаси КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарори баёнини биринчи саҳифасида босиб чиқарди. Газета бу қарор Германия билан сулҳ шартномаси тузилмагунча ўз кучида қолади, деб уқтириб кўрсатади. «Нейес Дейчланд» газетаси Совет Иттифоқи бундай чорани кўришга мажбур бўлди, чунки НАТОга аъзо бўлган давлатлар халқаро аҳволни кескинлаштирмоқдалар, СССРга ва бошқа социалистик мамлакатларга бевосита таҳдид солмоқдалар, зўр бериб қуролланишни кучайтирмоқдалар ва ҳарбий васвасани авж олдирмоқдалар.

Руминия Халқ Республикасидаги марказий газеталарнинг ҳаммаси КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг ҳужжатини кўринарли жойларда ва катта сарлавҳалар остида босиб чиқардилар. «Скинтейя» газетаси бу қарорни: «СССР Ғарб давлатлари халқларнинг тинчлик йўлидаги хоҳиш-иродасига қарши чиқмайди, деб умид билдиради» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди. «Романиа либера» ва «Мунка» газеталари қарорнинг жаҳон майдонида кучларнинг янги нисбати вужудга келган ҳозирги шароитда агар агрессорлар уруш бошлаб юборсалар, улар янчиб ташланажагини авантюра ишқибозлари билишлари керак, деган жойини уқтириб кўрсатадилар. (ТАСС).

БРАЗИЛИЯДА АҲВОЛ

НЬЮ-ЙОРК, 30 август. (ТАСС). Рио-де-Жанейродан олинган кейинги хабарларда айтилишича, Бразилиянинг ҳарбий раҳбарлари ўртасида ихтилоф бошланган. Учинчи армия ва ҳарбий-ҳаво кучларининг бешинчи қўшилмаси Жоао Гулартнинг мамлакат президенти бўлишини қўллаб-қувватлашларини айтганлар. Учинчи армия қўмондони генерал Машадо Лопес биринчи, иккинчи ва тўртинчи армияларнинг қўмондонларига мактуб юбориб, уларни учинчи армия билан биргаликда қонунчиликни ва конституцияни ҳимоя қилиб чиқишга даъват этган. Президент ҳарбий канцеляриясининг бошлиғи генерал Эрнесто Жейзель Гулартнинг президент вазифасини эгаллашига тўсқинлик қилаётган ҳарбий министрларнинг ғайри қонуний ҳаракатларига қарши норозилик белгиси сифатида истеъфо берган.

ЮПИ агентлиги мухбирининг хабарида айтилишича, «Куадроснинг конституцион ворисси сифатида Гулартни сиёсий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш» ҳаракати ҳам ўсиб бормоқда. Депутатлар палатаси, деб хабар беради мухбир, Гулартнинг душманларига маъқул бўлиши учун конституциянинг ўзгартирилишига қатъий равишда қаршидир. «Гуларт тарафдорлари тобора кўпаймоқда, — деб таъкидлайди Ассошиэйтед Пресс агентлигининг мухбири. — ҳатто баъзи бир консерватив унсурлар, шу жумладан архиепископ Порту-Алегри ҳам халқни граждан урушига йўл қўймасликка даъват этмоқдалар ва Бразилиянинг конституцион президенти сифатида Гулартни қўллаб-қувватлаганликларини айтмоқдалар».

Ҳаммаршельд одамларининг Конгодаги иғвогарлиги

СТЭНЛИВИЛЬ, 30 август (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Конгодаги қўшинлари составига кирувчи эфиопиялик солдатлардан катта бир группаси кеча Кохийавилдан Стэнливилга юборилди. Солдатларни келтиришда 7 самолёт қатнашди.

Маҳаллий маъмурлар ва Стэнливиль жамоатчилиги бу ишга шаҳарда можаролар чиқариш ва ғалаён кўтаришга қаратилган уриниш, деб баҳо бермоқдалар. Стэнливилда кескин вазият ҳукм сурмоқда. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг қўшинлари аэродромни контроль қилиб турибди. Шаҳарнинг кўпгина қисмларига бу қўшинларнинг йўл тўсувчи соқчилари ва пистирмалари қўйилган. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти қўшинининг ҳатти-ҳаракатлари Конго миллий армияси солдатлари орасида катта норозилик туғдирмоқда.

АҚШ президентига тазйиқ ўтказилмоқда

БОНН, 30 август. (ТАСС). Канцлер Аденауэрнинг АҚШ президенти Кеннедига Ғарбий Германиянинг Вашингтондаги элчиси Греве орқали юборган «шахсий мактуби»нинг баъзи тафсилотлари бу ерда маълум бўлиб қолди. Мактубнинг мазмунини Боннда расмий равишда «қаттиқ сир» қилиб сақламоқдалар, бироқ, бу «махфий ҳужжат» тўғрисидаги анча батафсил маълумотлар матбуотда босилиб чиқди. Бу маълумотлар Германия масаласини тинч йўл билан тезроқ бартараф қилишни жамоатчилик тобора кўпроқ талаб қилаётганлиги сабабли, Аденауэр Америка президентига тазйиқ ўтказишга уринаётганлигини кўрсатиб турибди.

Матбуотда босилиб чиққан маълумотларга қараганда, Аденауэр ўзининг шу мактубида, мен ҳеч қачон ҳозиргидек «ташвишда» қолмаган эдим, деб ёзади. Аденауэр АҚШ президентига Берлин масаласида ҳеч қандай «ён бермаслик» кераклигини айтади ва «ниҳоят даражада қаттиқ туришни» талаб қилади. Канцлер, НАТО мамлакатлари етарли равишда қаттиқ турмасалар, Ғарбий Германияда бетарафлик ва НАТОга ишончсизлик кайфияти кучайиб кетиши мумкин, деб Кеннедини қўрқитаётир.

ПОЛЯК ХАЛҚИ ТАРИХ САБОҚЛАРИНИ УНУТМАЙДИ

1939 йил 1 сентябрда гитлерчи галалар Польша территориясига ғарб, шимол ва жануб томондан бостириб кириб, ўлим, офат ва вайронгарчиликлар олиб келди. Польша халқи ўзининг минг йиллик тарихида бошидан кечирган фожиалар ичида бу энг оғири бўлди.

Герман фашистлари Польшани сиёсий ва ҳарбий жиҳатдан забт қилиш планларини амалга ошириш учун узоқ йиллар давомида тайёрландилар. Масалан, ташқи ишлар министри Риббентроп учун Нюрнбергда бўлган судда ўқиб берилган машъум инструкцияда бундай дейилган эди. «Ҳеч қандай шак-шубҳа бўлиши мумкин эмаски, чехлар масаласи ҳал қилинганидан кейин, эндиликда Польшага ҳужум қилиш навбати келади деган умумий фикр туғилмоқда. Аммо бу фикр халқаро сиёсатдан қанчалик кечроқ ўрин олса, шунчалик яхши бўлади».

Польшанинг ўша вақтдаги ҳукмронлари фашистлар сиёсатини маъқуллаб иш кўрди. Бироқ Берлинда поляк халқи ҳеч қачон герман империализмига иттифоқчи бўла олмаслигини билар эдилар.

Польшанинг бундай тез мағлубиятга учраш фожиаси шунинг учун кутилмаган воқеа бўлдики, мамлакатга ҳукмронлик қилганлар халқни поляк давлати кучли ва қудратли давлат, у ҳар қандай агрессорга зарба бера олади, деб ишонтирмоқчи бўлдилар. Ана шундай ишонтиришларга қарамай, уруш бошлангандан кейин орадан бир неча кун ўтиши биланоқ душманнинг танк қисмлари Варшава остоналарига келиб қолди, орадан яна 17 кун ўтиши билан, мамлакатни мудофаа қилиш барҳам топди, давлат арбоблари ва қўмондонлик эса Польшани ташлаб қочиб кетдилар. Шунга қарамай, ҳамма томондан қуршаб олинган Варшава яна икки ҳафта туриш берди, баъзи ҳарбий қисмлар эса 1939 йилнинг 5 октябригача қаршилик кўрсатди. Бироқ, ҳалокатнинг олдини олиш мумкин бўлмади.

Фашистлар асоратига тушиб қолган поляк халқи ўз олдига биз нега бундай кўргиликка учрадик деган саволни қўйди. Бу саволга жавоб бериш қийин эмас эди. Бу ҳалокатнинг юз беришига аввало, ўша вақтдаги ҳукуматнинг жиноятқорона ташқи сиёсати ва халққа қарши қаратилган ички сиёсати сабаб бўлди. Ҳукумат жамиятнинг ўз синфий манфаатларини умумхалқнинг бахт-саодатидан юқори қўювчи табақаларини ҳимоя қилди. Совет Иттифоқига нафрат билан қараб, Гитлер билан мюнхень битимини имзолаш ва Чехословакияни бўлиб олишда қатнашишгача қадар тил бириктирди.

Бироқ иккинчи жаҳон урушининг бориши жараёнидаёқ поляк коммунистлари Польшанинг ташқи сиёсатини тамомила ўзгартиришга муваффақ бўлдилар. Бунинг натижасида поляк солдатлари ўз қардошлари бўлмиш совет жангчилари билан қўлни-қўлга бериб жанг қилдилар. Янги сиёсий вазият шароитида поляк солдатларининг олиб борган қаҳрамонона кураши гитлеризмни тор-мор келтирган Совет Армиясининг халқларни озод қилиш йўлида олиб борган буюк юришининг ажралмас қисми бўлиб қолди.

Поляк халқи 1939 йилнинг сентябрь ойида юз берган фожианинг сабоқларини унутгани йўқ ва ҳеч қачон унутмайди. Шундан буён орадан 22 йил ўтган бугунги кунда ўша сабоқларнинг аҳамияти айниқса каттадир. Сентябрь ойидаги агрессиянинг айбдорлари, Польша тупроғи оккупация қилинган пайтда бениҳоя ваҳшийликлар қилган кўпгина гитлерчи жиноятчилар Германия Федератив Республикасидан ўзлари учун бошпана топдилар ва қўллаб-қувватландилар. Бонн республикасида фақат айрим группаларгина эмас, балки реваншчи ташкилотлар ҳам полякларнинг бутун поляк халқининг ҳаракати билан тикланган ўз жонажон ерларини бизники деб даъво қилиб чиқмоқдалар. Ғарбий Германия реваншчилари кўз олайтириб келаётган территория мамлакатнинг учдан бир қисмини ташкил этувчи, иқтисодий жиҳатдан муҳим районлардир. Бу районларда 30 миллион аҳолиси бўлган поляк халқининг тўртдан бир қисми яшайди.

Шунинг учун ҳам мутлақо равшанки, Германия проблемаси билан боғлиқ бўлган масалаларнинг ҳаммаси поляк халқини айниқса кўпроқ қизиқтиради. Польша Германия билан сулҳ шартномаси тузилиб, ўзининг ғарбий чегаралари юридик жиҳатдан тўғри белгиланганлиги яна бир марта тасдиқланишидан, Ғарбий Берлин масаласи тўғри ҳал қилинишидан, Марказий Европада совет таклифларига мувофиқ тўла равишда сиёсий стабиллик ўрнатилишидан бевосита манфаатдордир. Ғарбий Германия реваншчилари ва милитаристларининг барча ва ҳар қандай кирдикорларига нисбатан Польша бефарқ қараб тура олмайди. Буни биз, полякларга тарих сабоғи ўргатди.

Янги, социалистик тузум Польша учун ғоят катта ҳаётий муҳим аҳамиятга эгадир. Фақат социализмгина Польшани иқтисодий қолоқликдан шундай тез чиқара олди. Бу иқтисодий қолоқлик мамлакатнинг 1939 йилда учраган тушкунлиги сабабларидан бири бўлган эди. Фақат социализмгина Польшани ўз оқибатлари билан шунчалик фожиали сиёсий жиҳатдан ажралиб қолиш ҳолатидан абадий халос қила олди. Фақат социализмгина мамлакатимизнинг социалистик мамлакатлар халқларининг бутун оиласи билан мустаҳкам алоқа боғлаши учун шарт-шароит яратиб берди.

Шунинг учун биз айтамизки, 1939 йилнинг сентябрь ойи эндиликда асло такрорланмайди. Поляк халқи социалистик тузумни бундан кейин ҳам янада кўпроқ мустаҳкамлайди. Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатларнинг куч-қудратини мустаҳкамлайди, буюк социалистик лагернинг барча мамлакатлари билан ўзининг қардошларча дўстлиги ни мустаҳкамлайди.

А. КОВАРСКИЙ,
поляк журналисти.
Варшава шаҳри.

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

⊙ Япония бош министри Хаято Икэда Токиодаги Совет савдо-саноат виставкасини бориб кўрди. Виставкани кўздан кечирганда Совет Иттифоқининг Япониядаги элчиси Н. Т. Федоренко ва виставка директори С. П. Точилин бош министрга ҳамроҳ бўлдилар.

⊙ Венгриянинг енгил саноати маҳсулот ишлаб чиқариш ярим йиллик топшириғини бажарди. Пландан ташқари 300 миллион форинтлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан енгил саноат буюмлари ишлаб чиқариш 10 процент кўпайди. Шу вақт ичида меҳнат унумдорлиги 6-8 процент ўсди.

⊙ Польша ташкилотларининг Кубала кемасозлик корхонаси қуриб беришлари ҳақида Гаванада Куба-Польша битими имзоланди. Қурилишнинг умумий қиммати 6.664 минг долларни ташкил этади.

⊙ АҚШ меҳнат министри Гольдбергнинг Вашингтонда бўлиб ўтган матбуот конференциясида хабар беришича, август ойида Қўшма Штатларда ишсизлар сони 4.542.000 кишини ташкил этган. Бундан бир йил муқаддам 3.788.000 киши ишсиз эди. Ҳозирги вақтда мамлакатда ишчи кучларининг 6,9 проценти ишсиз.

⊙ Германия Федератив Республикасининг президенти Любке махсус самолётда Ғарбий Берлинга келди.

⊙ Шарқи-Жанубий Бирмада дарёларнинг тошиб кетиши ва жала қуйиши натижасида шу ҳафта ичида шаҳар ва қишлоқларни сув босгандан кейин 800 мингдан ортиқ киши бошпанасиз қолди. 20 минг акрадан ортиқ шолинор ерлар сув остида қолди.

⊙ Франс Пресс агентлигининг Шамонидан (Франция) хабар беришича, француз кирувчи самолёти француз ва итальян альплари ўртасидаги осма канат йўлига шикаст етказган. Пассажирлар тушган учта вагонча трослан узилиб, музлик устига тушган ва яксон бўлган. Дастлабки маълумотларга қараганда, олти киши ҳалок бўлган. (ТАСС).

ГУЛАРТНИНГ БАЁНОТИ

ЛОНДОН, 30 август. (ТАСС). Рейтер агентлиги мухбирининг Париждан хабар беришича, кеча Бразилия элчихонасида ўтказилган матбуот конференциясида Жоао Гуларт конституцияга мувофиқ ўз зиммамга юклатилган президентлик вазифасини адо этмоқ учун ўз мамлакатимга қайтиб бораман, деди.

Ҳатто, Бразилия тупроғига қадам қўйишингиз биланоқ қамоққа олинишингиз мумкинлиги ҳақида айтилган огоҳлантиришга қарамай, Бразилияга қайтиб бораверасизми, деган саволга жавобан Гуларт: «Ҳа, бораверaман», деди.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

1 СЕНТЯБРДА

19.00 — **Сентябрь тонги** (болалар учун ўзбек тилида), 19.15 — **Телевизион янгиликлар,** 19.35 — **Коммунизм қуриш программаси** (лекция), 19.50 — **Фортунио қўшиғи** (Оффенбахнинг бир пардали опереттаси), 20.45 — **Концерт** (тожик куйларидан), 21.20 — **Бўлинган қўшиқ** номли бадиий фильм (ўзбек тилида).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (Кафанов номли парк, Халқ ижоди уйининг ёзги театри) — 1/IX да **Травиата,** 2/IX да **Флория Тоска.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 1/IX да **Гамлет,** 2/IX да **Гангдарёсининг қизи.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 1/IX да **Фарғона ҳикояси,** 2/IX да **Равшан ва Зулхумор.**

КИНО

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

Қизил елканлар — «ВАТАН», «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Халат кийган аёл — «ИСКРА» (кеч соат 7 гача), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Остравагача борадиган скорий поезд — «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч соат 8 ва 10 да), «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Уч юлдуз — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Урмон қўшиғи (кундуз соат 1 ярим, 3-20 минут ва кеч 5 да), **Милтиқли киши** (кундуз ва кечқурун) — НАВОИЙ номли.

Юлдузлар сари биринчи сафар (кундуз соат 12, 1-10, 2-20 минут, 3 ярим, 4-40, кеч 5-50 минут, 7 ва 8.10 минутда), **Дунёнинг яратилиши** (кеч 9-20 минутда) — КИНОЛЕКТОРИЙ.

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

Қизил елканлар — «ФЕСТИВАЛЬ», «САЛЮТ».

Халат кийган аёл — «ХЕВА», «УДАРНИК», «РАКЕТА».

Отасини қидирган қизча — «ОКТЯБРЬ».

Остравагача борадиган скорий поезд — «ВАТАН».

Урмон қўшиғи — НАВОИЙ номли.

Париж Момо Марям ибодатхонаси (1 ва 2-серия) — КАФАНОВ номли, «ПОБЕДА».

Уч юлдуз (кеч соат 8-20 минутда), **Отелло** (кеч 10 да) — ТЕЛЬМАН номли.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
КПСС XXII съезди шарафига
1, 2, 3 сентябрда
УЗБЕК АШУЛА, МУЗИКА ВА РАҚС
КЕЧАЛАРИ

СССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Мунаррама Тургунбоева,** Ўзбекистон ССР халқ артисти **Шаҳодат Раҳимова,** Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар **Коммуна Исмоилова, Кенжа Матназаров,** VI Жаҳон ёшлар фестивали лауреатлари **Клара Жалилова, Мунаввар Давлатова, Отажон Ражабов,** солистлардан **Неъматжон Қулабдуллаев, Қувондик Искандаров, Вилоят Оқилова, Равшан Мўминова, Маҳмуджон Муҳамедов, Сайфиддин Йўлдошев, Болтабой Шарипов, Амир Холмуродов, Карим Неъматовлар** қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ТЕЛЬМАН, ГОРЬКИЙ, КИРОВ, ШУМИЛОВ НОМЛИ ПАРКЛАРДА, ДЗЕРЖИНСКИЙ НОМЛИ МАДАНИЯТ УЙИДА, «УЗБЕКСЕЛЬМАШ» КЛУБИДА

2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 сентябрда РСФСР да хизмат кўрсатган артист, Сталин мукофоти лауреати
ИВАН ПЕРЕВЕРЗЕВ
ва танилган кино артисти
НАДЕЖДА ЧЕРЕДНИЧЕНКОЛАРНИНГ
томошабинлар билан учрашуви бўлади

Шу артистлар иштирокида чиқарилган: «Адмирал Ушаков», «Матрос ман Панин», «Ҳаёт сабоғи», «Уйга...», «Матрос Чижик», «Кўк ўқ» ва бошқа фильмлардан парчалар кўрсатилади.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРГА
район вакиллари
керак
Театрнинг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

УРТА ОСИЁ АЭРОГЕОДЕЗИЯ КОРХОНАСИГА
тажрибали сантехника слесарлари, 4, 5-разрядли автослесарлар, 5, 6-разрядли прибор слесарлари, 5 ёки 6- разрядли токарь, ёрдамчи ишчилар, ревизор-бухгалтер
керак
Тошкент шаҳар Халқобод кўчаси 8- уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Редактор
З. И. ЕСЕНБОЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» КУЧАСИ 26 УЙ

КОММУТАТОР — 26334, 33262. Редакция бўлимларининг телефонлари: Партия турмуши — 33469. Пропаганда — 34780. Саноат ва транспорт — 27604. Совет қурилиши — 34780. Қишлоқ хўжалиги — 31226. Адабиёт ва санъат — 32036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34524. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005. Секретариат — 34455. Эълонлар — 28142.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри
Р. 01068. Нашр. Б. 205.